

לקט פסקי דין
של
בית הדין למשמעת של עובדי המדינה

חוברת מס' 2 - התשנ"ח
אייר התשנ"ח - מאי 1998

בהוצאת היחידה לפרוייקטים מרכזיים, ההסברה והדוברות

סודר בסדר צילום והודפס במדפיס הממשלתי, ירושלים

תוכן העניינים של פסקי הדין בחוברת מס' 2 - התשנ"ח

3	מורה בחטיבת ביניים - זיוף מסמך ושימוש בו	נח/24
5	מדריך של"ח - הכאת תלמיד	נח/25
7	עובד משרד הבריאות - מתן שוחד לצורך קבלה לעבודה	נח/26
8	עובד משרד הדתות - הכנסת שינויים בהחלטה של ועדת רכישות	נח/27
9	קופאי ברשות הדואר - גניבה מכספי הקופה	נח/28
11	נהג ברשות הדואר - ריבוי תאונות דרכים כתוצאה מנהיגה רשלנית	נח/29
13	עובד מכס - סיועי בהברחת מכשירים אלקטרוניים - קבלת שוחד	נח/30
15	עובדת משרד הבריאות - זיוף תלוש משכורת לשם קבלת הנחה	נח/31
16	עובד משרד הבריאות - תקיפת אשתו	נח/32
17	עובדת המשרד לבטחון פנים - דיווחים כוזבים	נח/33
18	מנהל בית דואר - גניבה, מרמה והשמדת דברי דואר (עש"מ 4542/97)	נח/34
23	מורה - תקיפת תלמיד	נח/35
24	עובד משרד האוצר - עבודה פרטית ללא היתר	נח/36
25	מורה - היעדרות מהעבודה ללא היתר	נח/37
26	עובד משרד האוצר - קבלת שוחד, מתן שוחד זיוף ומרמה	נח/38
29	מורה - תקיפת תלמיד	נח/39
30	עובד משרד האוצר - שליפת מידע שלא לצורכי עבודה	נח/40
31	עובדת משרד האוצר - שליפת מידע שלא לצורכי עבודה	נח/41
32	נהג במשרד הבריאות - נהיגה רשלנית שתרמה לתאונת דרכים	נח/42
33	עובדת רשות הדואר - זיוף אישורי מחלה	נח/43
35	עובד משרד האוצר - קבלת הנחה במסעדה ועבודה פרטית	נח/44
36	מורה - היעדרות מהעבודה ללא היתר	נח/45
37	עובדות משרד הבריאות - החתמת כרטיס הנוכחות של הממונה	נח/46
38	עובד משרד הפנים - קבלת שירותים תמורת זירווי טיפול	נח/47
41	עובד משרד החקלאות - קבלת טובות הנאה תמורת זירווי טיפול	נח/48
42	עובד משרד הפנים - החתמת כרטיס נוכחות ע"י עובדים	נח/49
43	עובדת רשות שדות תעופה - גניבה מקופת הרשות וזיוף מסמכים	נח/50

חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963

סעיף 17

עבירות המשמעת עליהן ניתן להעמיד לדין משמעתי את עובד המדינה:

"עובד מדינה שעשה בישראל או בחוץ לארץ אחת מאלה אשם בעבירת משמעת:

- (1) עשה מעשה, או התנהג, באופן שפגע במשמעת שירות המדינה;
- (2) לא קיים המוטל עליו כעובד המדינה על פי נוהג, חוק או תקנה, או הוראה כללית או הוראה מיוחדת שניתנו לו כדין, או התרשל בקיום המוטל עליו כאמור;
- (3) התנהג התנהגות שאינה הולמת את תפקידו כעובד המדינה או התנהג התנהגות העלולה לפגוע בתדמיתו או בשמו הטוב של שירות המדינה;
- (4) התנהג התנהגות בלתי הוגנת במילוי תפקידו או בקשר אתו;
- (5) השיג את מינויו בשירות המדינה במסירת ידיעה כוזבת או בהעלמת עובדה הנוגעת לעניין או בשימוש באיומים או בכוח או באמצעים פסולים אחרים;
- (6) הורשע על עבירה שיש עמה קלון."

נח/24. מורה בחטיבת ביניים - זיוף מסמך ושימוש בו

בפני: עו"ד ש. פרנקל - יו"ר;

מר ש. ישי - חבר(ה);

מר י. זוסמן - חבר.

תובע(ת): עו"ד ג. ונדל, ב"כ נציב שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד א. שפיגל.

1. הנאשמת הועמדה לדין משמעתי בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה לאחר שבית משפט השלום הרשיע אותה ב-11.7.95 ב:

א. זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר, עבירה לפי סעיף 418 לחוק העונשין, תשל"ז-1977;

ב. שימוש במסמך מזויף, עבירה לפי סעיף 420 לחוק העונשין;

ג. קבלת דבר במרמה, עבירה לפי סעיף 415 לחוק העונשין.

וגזר את דינה ל-12 חודשים מאסר על-תנאי, וקנס בסך -1000 ש"ח.

בכתב התובענה נטען שהעבירות בהן הורשעה, כנ"ל, יש עמן קלון, לפי סעיף 17(6) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963.

מדובר בכך שהנאשמת מסרה למנהלת בית הספר בו עבדה תעודה שוייפה כדי להוכיח באמצעותה את היותה מוסמכת ללמד את מקצוע המתמטיקה בחטיבת הביניים.

2. לאחר שביה"ד למשמעת הרשיע את הנאשמת בביצוע עבירות משמעת בניגוד לסעיפים 17(6) (3) ו-4 לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963 הציע התובע להטיל עליה את אמצעי המשמעת הבאים:

פיטורים בתשלום 90% מפיצויי הפיטורין שצברה, או - אם תרצה בכך - גימלה, עם הגיעה לגיל 60 והקפאת הגימלה עד אז, שלילת המענק, וכן פסילה מהוראה במשרד החינוך למשך 5 שנים.

3. התובע הגיש לבית הדין את פסקי הדין בד"מ נא/3, שעניינו עדות שקר. בידוי ראיות וזיוף מסמך, שבית הדין הטיל בגינו פיטורים בתשלום פיצויים מלאים; את בד"מ מא/14, שעניינו מורה שעשה זיוף בטופס ספורטוטו, שבית הדין הטיל בגינו פיטורים בתשלום פיצויים מלאים ופסילה להוראה לתקופת 3 שנים.

הוא ביקש להדגיש בשני פסקי הדין הנוכחים את המשפטים הבאים: "נראה לנו כי תכונותיו אלו של הנאשם אינן הולמות עובד הוראה...", "אין עומד בפנינו בור ועם הארץ..." וכן "מקרה מובהק בו עלינו להעדיף את צרכי השירות על פני השיקולים האישיים". התובע גם הדגיש שמדובר במקרה דגן במורה של מורים וטען שזאת דוגמא מאוד שלילית מהבחינה האזרחית.

4. הסניגור טען שפסקי הדין שהובאו על ידי התביעה הם מקרים חמורים מהמקרה שלפני ביה"ד, שם גם הוטל על ידי בית המשפט מאסר בפועל וקנס יותר גדול מהמקרה דגן ובכל זאת ניתנו שם מלוא הפיצויים, ופסילה ל-3 שנים בלבד. הוא גם עמד על צירוף המקרים שהנאשמת והמנהלת עבדו לפני-כן ביחד והכירו. הנאשמת התקדמה בינתיים, עשתה תואר שני ועובדת לקראת הדוקטור שלה, ומלמדת באוניברסיטה הפתוחה. יש לה אישור ממכון וייצמן בדבר השתלמות במתמטיקה בשנים 84/5 במשך 80 שעות. בתיק בד"מ

97/95, שבית הדין שמע והחליט בו לפני תיק זה לא דרשה התביעה פיתורים (נעשתה עיסקת טיעון) אף על פי שמדובר בזיוף שיק לצורך גביית סכום יותר גדול מהרשום. שהנאשמת סובלת מכך כשנתיים, ושאינה עובדת, כי יצאה לחופשה. הנאשמת גרושה, תארה בפנינו גם בעיות בריאות קשות במשפחה.

5. לדעת בית הדין אין להקל ראש, כלל וכלל לא, במעשיה של הנאשמת להשיג מעמד בחטיבת-הביניים במירמה. יחד עם-זאת, הוא לקח לתשומת לב את העובדה כי הזיוף לא "הביא" לה כסף במישרין, כי גובה השכר בהוראה נקבע לפי דרגתו של המורה ולא לפי הרמה (יסודי או חטיבת ביניים, למשל) בה הוא מלמד, אלא רק בעקיפין בהפחתת שעות העבודה. עם זאת, הטענה של התביעה שהנאשמת היא "מורה למורים", היא קשה ויש בהחלט להתחשב בה, במלוא הכובד. עם זאת נראה לבית הדין כי פיתורים אינם מחוייבים, וניתן להסתפק בכך שהנאשמת לא תחזור, או לא תמשיך, להורות במקום שהורתה, מקום שהשיגה בעבירה.

6. בית הדין החליט להטיל את אמצעי המשמעת האלה:

א. נזיפה חמורה;

ב. הורדה בדרגה אחת למשך שנתיים;

ג. הפקעת מחצית הסכום של משכורת חודשית אחת (ראה סעיף 34(5) סיפה לחוק) ב-12 ניכויים/תשלומים חדשיים, שווים ורצופים;

ד. העברתה, לפי הוראות המנהל הכללי של המשרד, או מי שהוא מינה לכך - למשרה אחרת או למקום עבודה אחר במסגרת משרדו, לפי בחירתו, ללא הגבלת זמן, אבל במסגרת מרחק סביר ממקום מגוריה ואפשרות השימוש בתחבורה ציבורית להגיע לשם.

תאריך פסה"ד: 24.12.1996 תיק בד"מ/95/95

נח/25. מדריך של"ח - הכאת תלמיד

בפני: עו"ד י. כהן - יו"ר;

מר י. זוסמן - חבר(ה);

מר י. שמע - חבר.

תובעת(ת): עו"ד ע. פריד, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד מ. קרן

1. נגד הנאשם, המועסק בתפקיד של מדריך של"ח, הוגשה תובענה בה הואשם בכך כי כאשר יצא לעבר רכבו, אשר חנה מחוץ לכתלי בית הספר, נגח בראשו במצחו של אחד התלמידים, שמנעו ממנו להסיע את הרכב מהמקום.

הוא הואשם כי בכך פעל בניגוד להוראות חוזר מיוחד ט"ז (תשנ"ד) של מנכ"ל משרד החינוך בענין מניעת אלימות בבתי ספר, ועבר עבירת משמעת לפי סעיף 17(2) ו-17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963 וסעיף 14(1) להודעה על שינויים בהחלת חוק זה על עובדי הוראה.

2. הנאשם כפר בעובדות ובאשמה.

3. בפני בית הדין העיד הנאשם כי מורה עמית בבית הספר הזהירו כי פקחית תעבורה עומדת לרשום דו"ח לרכבו שחנה על המדרכה מול בית הספר, וכשהוא ניגש לרכב מתוך כוונה להזיזו ממקומו, מנעו זאת ממנו תלמידים שהתגודדו סביב הרכב.

לדבריו, אחד התלמידים עלה על הפגוש הקדמי של הרכב ותפס בשני המגבים תוך שהוא מכופף אותם. הוא יצא מהרכב, הזהיר את התלמיד, המתלונן וכשזה הרים יד עם אגרוף קמוץ לעברו הוא נגח במצחו, לדבריו כאמצעי התגוננות.

4. המתלונן בעדותו סתר את גירסת הנאשם, וטען כי לא תפס בשני המגבים, כאמור בעדותו של הנאשם, אלא הרים מגב אחד והניחו מיד במקומו, כמעשה משובה, כי לא הרים אגרוף לכיון הנאשם וכי הנאשם ללא כל התגרות מצידו, נגח בראשו.

5. השוני בין גירסאות הנאשם והמתלונן, אומר ביה"ד, אין בו כדי להשפיע על העובדה הרלבנטית בתיק זה, כי הנאשם - מורה בבית הספר, נגח במצחו של התלמיד המתלונן. מידת ההתגרות של המתלונן בנאשם - מועטה כגירסת המתלונן, או רבה - כגירסת הנאשם, אין בה כדי להשפיע על העובדה שאשמתו של הנאשם כפי שהיא מופיעה בסעיף 5 לכתב התובענה, אכן הוכחה, על פי עדותו של הנאשם עצמו.

א. התביעה מציינת בכתב התובענה כי הנאשם הפר במעשהו את הוראות חוזר מיוחד ט"ז (תשנ"ד) של מנכ"ל משרד החינוך בענין מניעת אלימות בבתי הספר. עיון בחוזר הנ"ל מעלה כי מטרתו היא התווית דרכי התנהגות להנהלת בית הספר כל אימת שהיא ניתקלת בגילויי אלימות מילולית או פיזית מצד תלמיד כלפי מורה או מורה כלפי תלמיד. החוזר מתייחס לאלימות הן בין כתלי בית הספר והן מחוץ לבית הספר.

6. לית מאן דפליג שהנאשם נהג באלימות פיזית כלפי תלמיד בית הספר, ובכך עבר עבירת משמעת כאמור בס' 17(2) לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963. ונהג באופן שאינו הולם עובד הוראה,

עבירת משמעת לפי ס' 17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963, ולפי ס' 4(1) להודעה על שינויים בהחלת חוק זה על עובדי הוראה, וביה"ד הרשיעו בהתאם לכך בהפרת הסעיפים הנ"ל.

7. בפני בית הדין הופיעו ארבעה עדים אשר באו להעיד על אופיו הנח של הנאשם, על מסירותו לעבודתו ולתלמידיו, על סבלנותו, על ביצוע תפקידים אחראיים לשביעות רצון הנהלת בית הספר, ועל כך שככל הידוע להם מעולם לא ארעה תקרית אלימה בין הנאשם לבין מי מתלמידיו, למעט המקרה נשוא דיון זה.

בית הדין התרשם הן מעדותו של הנאשם במהלך הדיון והן מעדותם של העדים דלעיל כי אכן היתה כאן מעידה חד פעמית של הנאשם, אשר איבד שליטה נוכח התגרות התלמיד.

8. בית הדין סבר שיש להתייחס בחומרה למעשה אלימות של מורה כנגד תלמיד, גם אם המעשה נעשה מחוץ לכתלי בית הספר, וגם אם מדובר במעידה חד פעמית מצד המורה ובהתגרות קשה מצד התלמיד והטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים:

1. נזיפה.

2. הפקעת 1/4 ממשכורתו ב־6 תשלומים שווים ורצופים.

תאריך פסה"ד: 13.3.1997 תיק בד"מ /11/96

נח/26. עובד משרד הבריאות - מתן שוחד לצורך קבלה לעבודה

בפני: עו"ד לבנה בר-עוז - יו"ר;

גב' אדלינה בנדל - חבר(ה);

מר שמעון יאיר - חבר.

תובעת(ת): עו"ד עמוס פריד, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד טועמה עודה

1. הנאשם, עובד באחד מבתי החולים הממשלתיים בצפון הארץ הורשע בבית משפט השלום בטבריה, על פי הודאתו, בעבירות של מתן שוחד ושבועת שקר. מדובר בכך שנתן שוחד לאחראי על גיוס העובדים באותו בית חולים וכתוצאה לכך התקבל לעבודה ואף זכה להטבות שונות להן לא היה זכאי.

2. בעקבות זאת הועמד האיש לדין משמעתי בפני ביה"ד למשמעת של עובדי המדינה והורשע על ידו בביצוע עבירה שיש עימה קלון. ביה"ד אמר כדלהלן: "כבר נפסק כי עבירה של נטילת שוחד כרוכה על פניה בהמטת קלון על עובד המדינה שהתחייב בה, וקשה להעלות על הדעת נסיבות בהן נטילת שוחד ע"י עובד מדינה לא תוביל למסקנה שדבק בעובד הכתם של הקלון, כפי שנפסק בפס"ד אוחיון, עש"מ 4/81 (ת/2)". כמו כן הרשיע בית הדין את הנאשם בעבירות בניגוד לסעיפים 17(3)(4) ו-5 לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963.

3. לאחר ששמע את טיעוני הצדדים לעונש ובבואו לגזור את דינו של הנאשם אמר ביה"ד בין השאר: "סימן ה' בחוק העונשין דן בכפיפה אחת, הן בקבלת שוחד והן במתן שוחד, השוני הינו בעונש בלבד. הפסיקה נתנה דעתה על כך שמתן שוחד הינו כקבלת שוחד - כפי שעולה מפיה של כב' השופטת נתניהו ב"ת.פ. 4722/92: הסכנה לדמותו של השירות הציבורי ולאופיה של החברה בישראל היא כה גדולה עד שאין להירתע מנקיטת אמצעי ענישה קשים ומורגשים היטב כלפי מי שעולה על דרך השוחד - אם כנותן אם כמקבל או כמתווך".

4. בניסבות המקרה הטיל ביה"ד על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים:

א. פיטורין לאלתר, בתשלום 50% מפיצויי הפיטורין להם היה זכאי.

ב. פטילה לשירות המדינה לתקופה של 3 שנים.

תאריך פסה"ד: 10.4.1997 תיק בד"מ 60/96/

נח/27. עובד משרד הדתות - הכנסת שינויים בהחלטת ועדת רכישות

בפני: עו"ד י. כהן - יו"ר;

מר י. ברנר - חבר(ה);

מר ע. מוסרי - חבר.

תובע(ת): עו"ד י. זינר, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד ע. קייזמן

1. הנאשם מועסק במשרד לענייני דתות בתפקיד של הממונה על המיחשוב. בתוקף תפקידו הוא הופיע בפני ועדת הרכישות של המשרד וחיווה את דעתו על העסקתו של יועץ מיחשוב למשרד שהועדה החליטה להעסיקו כיועץ ברמה ב', למשך 6 חודשים ובהיקף של 60 שעות לחודש.

2. בית הדין למשמעת, בפניו הועמד הנאשם לדין הרשיעו על סמך הודאתו, במסגרת עיסקת טיעון, בכך ששינה את החלטת ועדת הרכישות, בחוזה ההעסקה של היועץ, ע"י שהכניס בו שינויים באופן שנכתב שמדובר ביועץ ברמה א', בהיקף של 100 שעות לחודש ושהחווה נערך לשנה ומתחדש עם סיומו בכל פעם לשנה נוספת. כמו כן שגרים להוספת סעיף המרחיב את סמכותו שלו להרחיב בעתיד את היקף העסקתו של היועץ אף מעבר ל-100 שעות.

3. בית הדין קבע כי בהתנהגותו של הנאשם כאמור הוא הפר את המשמעת והתנהג התנהגות שאינה הולמת עובד מדינה ואינה הוגנת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(1), 17(2), 17(3), ו-17(4) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963.

4. בית הדין החליט לאמץ את אמצעי המשמעת שהציעו לו הצדדים לתיק, במסגרת עיסקת הטיעון, והטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים:

א. נזיפה;

ב. הפקעת מחצית משכורת ב-6 תשלומים שווים ורצופים;

ג. הקפאת דרגה לתקופה של שנה וחצי מיום מתן גזר הדין.

תאריך פסה"ד: 30.4.1997 תיק בד"מ / 18/97

נח/28. קופאי ברשות הדואר - גניבה מכספי הקופה

בפני: עו"ד א. גולדברגר - יו"ר;

עו"ד א. ישראלי - חבר(ה);

מר נ. אלבו - חבר.

תובעת(ת): עו"ד ע. פריד, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד בנדל

1. הנאשם המועסק ע"י רשות הדואר כקופאי בבית הדואר בצפת הורשע בבית המשפט המחוזי בנצרת בגניבה בידי עובד ציבור, לאחר שבמספר הודמנויות, במרוצת חודש מאי 1993, גנב מהקופה לממכר בולים, עליה היה מופקד כסף בסכום כולל של 4370 שקל והוטל עליו עונש של 12 חודשי מאסר בפועל ושנה אחת מאסר על תנאי למשך 3 שנים. בעקבות זאת הועמד האיש לדין משמעותי בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה, ועל פי הודאתו הורשע בביצוע עבירה שיש עימה קלון.
2. התובע הדגיש את חומרת העבירות שביצע הנאשם וטען שקולא בהענשתו בבית הדין למשמעת תשגר מסר שלילי לכלל העובדים. הוא הציע להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת של: א. פיטורין לאלתר, בתשלום פיצויי פיטורין בשיעור שלא יעלה על 50%, עבור התקופה שמיום תחילת עבודתו ועד מועד השעייתו; ב. פסילה לשירות לתקופה 10 שנים.
3. לביסוס עמדתו היפנה התובע לפסקי הדין הבאים: (1) 15/נז - העוסק בפקיד אשנבים ברשות הדואר שהורשע בגניבה של כספי הקופה, בסכום כולל של 285 שקלים ופוטר ע"י ביה"ד למשמעת, תוך תשלום של 50% מפיצויי הפיטורין ופסילה לשירות ל-5 שנים. (2) 1/נו - בו מדובר בנהג ברשות הדואר שהורשע בגניבת חבילות שנועדו לנמענים ומכירת תכולתן, שבית הדין למשמעת החליט על פיטוריו מהרשות תוך תשלום של 85% אחוז מפיצויי הפיטורין, ועל פסילתו לשירות לתקופה של 15 שנה. (3) נא/1 - העוסק בעובד רשות הדואר שהורשע בהעלמת דברי דואר, שבית הדין למשמעת החליט בדעת רוב על פיטוריו, בתשלום 95% מפיצויי הפיטורין ועל פסילתו לשירות למשך שנתיים. ערעור שהוגש על ידי הנאשם לבית המשפט העליון (בתיק עש"מ 1/88) נדחה.
4. נציג המשרד הצטרף לעמדת התביעה והוסיף כי מצב כלכלי קשה אינו יכול בשום פנים להצדיק גניבה מכספי הקופה וכי הרשות שאיבדה את אמונה בנאשם אינה יכולה להמשיך ולהעסיקו.
5. הסניגור הציג את הנאשם כאדם הגון וישר שהסתבך בפרשה שלא במתכוון, לאחר שחתם כערב על הלואה שלקח אחיו. לדבריו הנאשם כבר נענש דיו ברצותו את עונש המאסר שהוטל עליו ע"י בית המשפט המחוזי ושבסופו של דבר לא ניגרם כל נזק לרשות הדואר משום שהוא החזיר את הכסף שגנב.
6. הסניגור היפנה את ביה"ד לפסקי הדין הבאים כדי לשכנעו שאין הכרח לפטר את הנאשם, כדרישת התובע: (1) 16/נד - בו מדובר באחראי מיון ברשות הדואר שהורשע בבית המשפט המחוזי בגניבת כסף מזומן מתוך מעטפות בסכום של כ-3000 שקל ובית הדין למשמעת לא פיטר אותו מהשירות, אלא הסתפק בהעברתו לתפקיד אחר, בנוסף לנויפה והקפאת דרגה. (2) מג/36 - בו מדובר בעובד משרד התקשורת שהורשע בגניבת סרטי צילום מחבילות, נידון ל-6 חודשי מאסר בפועל, 18 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 500 שקל ובית הדין למשמעת לא פיטר אתו מהשירות אלא הסתפק בהטלת אמצעי משמעת של הקפאת דרגה והפקעת 60% ממשכורתו.

7. מהנאשם עצמו למד ביה"ד לדעת כי הוא נשוי, אב ל-3 ילדים, שסיים 12 שנות לימוד, שאין לו מקצוע מוגדר ושבתרם החל עבודתו ברשות הדואר עבד במפעל ליציקות מתכת. הוא סיפר שכל ניסיונותיו למצוא עבודה, בתקופת השעייתו עלו על שרטון כאשר נודע למעסיקים על התיק הפלילי שנפתח נגדו בגין הגניבה מקופת רשות הדואר.
8. לביה"ד לא היה ספק כי המעשים בגינם הורשע הנאשם הם חמורים ושהם פגעו פגיעה אנושה ביחסי האימון שבין הרשות לבינו, שהם תנאי בל יעבור לקיומה של מערכת יחסי עובד מעביד, בעיקר כשמדובר בתפקיד שיש עמו עיסוק בכספים.
9. בסימום של הדיון שהתקיים ב-27.2.97 ביקש בית הדין מנציג המשרד לבדוק את האפשרות למצוא לנאשם, בתחומי מחוז הצפון של רשות הדואר, תפקיד אחר שאין עימו מגע בכסף, ולדווח לביה"ד בתוך 10 ימים על ממצאי הבדיקה. במכתב מיום 9.3.97 הודיעו נציג המשרד כי לא נמצאה משרה שאליה ניתן להעביר את הנאשם.
10. פסקי הדין אליהם היפנה התובע, שהם מאוחרים יחסית, ועוד אחרים שלא איזכר מלמדים על גישה מחמירה של בית המשפט העליון ובעקבותיה כמובן גם של בית הדין למשמעת כלפי עובדי ציבור שהורשעו בגניבה או במעילה תוך כדי מילוי תפקידם. הסניגור היפנה אומנם לשני מקרים שלא הסתיימו בפיטורי העובדים שהורשעו, אלא שאחד מהם הוא מ-1983, והשני שהוא מ-1994 נסיבותיו מאוד מיוחדות ולא ניתן ללמוד ממנו גזירה שווה על מקרהו של הנאשם שלפנינו.
11. הנאשם עשה רושם של אדם חיובי ובעל כישורים שהסתבך בכל הפרשה שלא מרצונו, לאחר שהסכים לבקשת אחיו לחתום לו כערב להלוואה שלקה, וצר לנו שבשעת משבר בחר להעזר ללא הצדקה ושלא כדין דוקא בכספי ציבור שעל שמירתם היה מופקד כקופאי ברשות הדואר. על מעשיו אלה הובא הנאשם לדין פלילי, הורשע ואף ריצה כאמור מאסר של ממש, שממנו הפיק כפי הנראה את הלקח הראוי. יתכן שאילו היה הנאשם נעזר יותר ע"י רשות הדואר, ע"י הלוואה נוחה למשל, לא היה מסתבך כפי שהסתבך. ביה"ד רשם לפניו גם את שאמר בית המשפט המחוזי בגזר הדין בעניינו של הנאשם, כי הסכים להקל בעונשו (בתחום הפלילי) משום שהוא מודע לכך שהוא עלול להיות מפוטר ממקום עבודתו.
12. אילו נמצא עבור הנאשם מקום עבודה אחר, שאין עמו מגע בכספים היה ביה"ד שוקל אולי את האפשרות להעבירו לתפקיד אחר, כפי שביקש, אלא שכאמור הדבר לא הסתייע. ביה"ד לא מצא שיש טעם ומקום, בנסיבות המקרה, לכפות על רשות הדואר, בניגוד לרצונה, את המשך העסקתו של האיש.
13. לאחר ששקל את כל הנימוקים לקולה ולחומרה ובמיוחד את עברו החיובי של הנאשם, את עונש המאסר שריצה ואת המצב הכלכלי הקשה אליו נקלע החליט ביה"ד להטיל עליו את אמצעי המשמעת של פיטורין לאלתר, בתשלום מלוא פיצויי הפיטורין, עד ליום השעייתו מהעבודה.
14. הואיל וביה"ד סבר כאמור שהנאשם הוא אדם חיובי ביסודו הוא לא הורה על פסילתו לשירות, כדי לא לחסום בפניו לחלוטין מקומות עבודה אחרים, גם בשירות הציבורי, שאולי יאותו על פי שיקול דעתם לקבלו.
- לצדדים הזכות לערער על פסה"ד תוך 30 יום, בהתאם להוראות סעיף 43 לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963.

נח/29. נהג ברשות הדואר - ריבוי תאונות דרכים כתוצאה מנהיגה רשלנית

בפני: עו"ד יעקב לוי - יו"ר;

עו"ד יוסי קורנפלד - חבר(ה);

מר יגאל אגם - חבר.

תובע(ת): עו"ד גפרי ונדל, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד סלין נהיר

להלן עיקרי פסה"ד שנתן ביה"ד:

1. בתאריך 4.5.1997 הרשיע בית דין זה את הנאשם על פי הודאתו לפי הוראות סעיף 17(3) לחוק שירות המדינה התשכ"ג-1993 (להלן - "החוק") בהתנהגות בלתי הולמת עובד רשות הדואר בישראל, (להלן - "הרשות"), בכך שבמהלך עבודתו ברשות, ובנהגו רכב של הרשות, גרם בתקופה שמן ה-18.7.95 - עד 11.2.96 - לשלש תאונות דרכים, לנזק למכוניות הרשות ולהשבתתן לצורך תיקונים; כמו כן הורשע הנאשם על פי הודאתו לפי הוראות הסעיף 17(2) לחוק בכך שהפר את התקנה 49(א) לתקנות התעבורה התשכ"א-1961 בכך שלא שמר על הרווח הנדרש בין רכבו ובין הרכב שבעקבותיו נסע.
2. במסגרת הראיות לאמצעי המשמעת הציג התובע לבית הדין כתב התראה לנאשם, מיום 23 ביוני 1994, מטעם מנהל מרחב ירושלים ברשות, על כך שהנאשם היה מעורב בשתי תאונות דרכים בתקופה של חודש ימים - האחת מיום 3.12.93 בהחניית רכב בחנייה כפולה ופגיעה ברכב צד ג', והשנייה מיום 13.1.94 בחוסר זהירות בנסיעה ופגיעה ברכב צד ג'.
3. נוכח רבוי תאונות הדרכים שבהן היה הנאשם מעורב במהלך עבודתו ובמיוחד לאחר שהנאשם הותרה מטעם מנהל מרחב ירושלים, כאמור לעיל, - ביקש התובע כי אמצעי המשמעת שייקבעו לנאשם יהיו: נזיפה; הפקעת מחצית משכורת בששה תשלומים, וכן הורדה בדרגה אחת ל"ששה חודשים. הוא ביקש כי בגזר הדין יינתן משקל ראוי לתפקודו המקצועי של הנאשם כנהג; לזלזול בהתנהגות ובמשמעת שהתבטא ברבוי תאונות הדרכים שבהם היה מעורב - למרות ההתראה שנמסרה לו ולנזקים הכספיים שנגרמו לרשות בשל התאונות, כולל השבתת המכוניות עד לתיקונן. לדבריו התגובה המשמעתית שבית הדין מתבקש לנקוט בה, צריכה להתייחס לנאשם עצמו, ולשמש אזהרה והתראה כלפי יתר נהגי הרשות לנהוג בזהירות תוך הקפדה על חוקי התנועה, ובחתימה למניעת תאונות.
4. נציג הרשות הצטרף לעמדת התובע בהמלצותיו לגבי אמצעי המשמעת. הוא הדגיש כי העובדה שהנאשם הינו נהג מקצועי, אשר נוהג מספר קילומטרים רב יותר מנהג בלתי מקצועי, אינה יכולה לשמש תרוץ והצדקה לתאונות; נוסף לנזקים הישירים שנגרמו לרשות כתוצאה מהתאונות שהנאשם היה מעורב בהן, נגרמו לרשות גם נזקים כספיים עקיפים כבדים. כל הנ"ל מצדיק לדבריו את אמצעי המשמעת שהתובע נקב בהם.
5. באת כח הנאשם, טענה כי הנאשם הינו עובד יעיל, וכי הרשות מעוניינת בעבודתו, וראיה לכך היא העובדה שהרשות ממשיכה להעסיקו ולהפיק ממנו תועלת, ושאינן לו הרשעות נוספות.

יש סבירות לכך, טוענת ב"כ הנאשם, כי בחלק מהתאונות לא היתה האשמה בנאשם, אלא התאונה קרתה כאשר הנאשם ניסה להתחמק מפגיעה של נהג אחר, כאשר הנהג האחר הוא אשר נהג בחוסר זהירות.

לדבריה נמסר לה רק לאחרונה כי החל מ-15/5/97 הועבר הנאשם מתפקידו כנהג לתפקיד אחר במחלקת המיון.

לדעתה ראוי כי בית הדין יקל בעונשו, בהתחשב בכל הנ"ל, וכן בהתחשב בכך שאשתו איננה עובדת, וכי למשפחה שני ילדי קטנים.

אמצעי המשמעת המתאים לדעתה הינו הפקעה של רבע משכורת חודשית אחת בלבד, בששה תשלומים.

6. בפניה אישית של הנאשם לבית הדין, הוא בקש שבעת השיקול לענין אמצעי המשמעת, יביא בית הדין בחשבון, נוסף לכל הטיעונים של הסניגורית כי בשנה 1992/3 הוא נקבע כעובד מצטיין ברשות.

7. בית הדין שראה את עצמו, במקרה זה, שותף למאבק בתאונות הדרכים קיבל את עמדת ב"כ הרשות, שהעובדה שהנאשם הינו נהג מקצועי, המרבה לנסוע מעבר למכסת הקילומטרים של נהג בלתי מקצועי, אין בה כדי להצדיק זילזול בתקנות התעבורה, ולא כל שכן מספר תאונות רב כל כך בתקופת זמן קצרה יחסית.

לדעת ביה"ד, דוקא הנהגים שבשרות המדינה, ונהגי רשות הדואר בכללם, העובדים בשרות הציבור ואשר מתפרנסים מהקופה הציבורית, הם הם אשר צריכים להקפיד הקפדת יתר על הזהירות הדרכים, תוך שהם מהווים דוגמה ליתר הנהגים בדרך.

אין זה מקובל, כי דוקא נהג בשירות המדינה - כולל רשות הדואר, יהא מעורב בכל כך הרבה תאונות דרכים, ויש להאבק בתופעה שלילית הרת סכנות זאת, אשר תוצאותיה נפגעים, נכות ושכול. אשר על כן בירך ביה"ד על יוזמת רשות הדואר להעביר את הנאשם מתפקידו כנהג.

אמצעי המשמעת שהטיל ביה"ד על הנאשם הן:

א. נזיפה;

ב. הורדה בדרגה אחת ל-6 חודשים החל מחודש יוני 1997.

תאריך פסה"ד: 15.5.1997 תיק בד"מ 136/96

נח/30. עובד מכס - סיוע בהברחת מכשירים אלקטרוניים - קבלת שוחד

בפני: עו"ד א. גולדברגר - יו"ר;

מר א. אשל - חבר(ה);

מר י. שמעון - חבר.

תובע(ת): עו"ד י. מזרחי, ב"כ נציבות שירות המדינה

נאשם(ת):

ב"כ הנאשם: עו"ד ז. ישראל קווינט

1. הנאשם יליד 1934 עובד בשירות המדינה מיום 26.6.64. הוא הורשע בבית משפט השלום ברמלה, על פי הודאתו, במסגרת עיסקת טיעון בשני סעיפי אישום: א. בעבירות של הברחת טובין, קשירת קשר לבצע פשע ולקייחת שוחד. ב. קשירת קשר לבצע עוון, מרמה והפרת אמונים, והוטל עליו עונש של: 6 - חודשי מאסר בפועל, אותם ריצה בעבודות שירות, 6 - חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים וקנס בסך 15000 שקל, או חצי שנת מאסר ותמורתו.
2. מדובר בכך שבמסגרת תפקידו כבודק מכס, באולם הנוסעים בנמל התעופה בן גוריון, הוא קשר קשר עם שותפים נוספים (אחד מהם הוא בנו) שאינם עובדי מדינה, ואיפשר להם להבריח ארצה כ-200 מכשירים אלקטרוניים ללא בדיקת מכס וללא תשלום המס המגיע עבורם, תמורת שלמונים, ובכך שמסר לאדם אחר טופס הצהרה על יבוא, ריק, חתום על ידו ומוחתם בחותמת המכס, באופן שניתן היה לייבא באמצעותו ארצה טובין ללא תשלום מס.
3. בטיעונו לעונש אמר התובע כי מדובר בעבירות הקשורות במישרין לעבודתו של הנאשם כעובד מכס ושהוא במקום לסייע לרשויות לגבות מכס על הטובין המיובאים ארצה, כמתחייב מתפקידו, סייע להבריחם תמורת בצע כסף. הוא גם טען שנגרם נזק למערכת מכך שהיא נאלצה לשלם לנאשם את שכרו בתקופה הארוכה בה היה מושעה מעבודה. התובע היפנה אותנו לשורה של פסקי דין של בית הדין למשמעת, אותם נאזכר להלן: מט/3, נ/4, נו/29, נד/22, נב/11 ונא/21 שהמשותף לכולם הוא שפוטרם בהם עובדים שהורשעו בעבירות של קבלת שוחד, וקשירת קשר, אגב תשלום פיצויי פיטורין מופחתים.
4. התובע טען כי בנסיבות אלה אין לנאשם מקום בשירות המדינה והציע לבית הדין להטיל עליו את אמצעי המשמעת הבאים: א. פיטורין לאלתר, אגב תשלום של 70% מפיצויי הפיטורין המגיעים לו, מתחילת שירותו עד יום השעייתו. ב. שלילת זכותו לגימלאות. ג. פסילה לשירות לצמיתות.
5. נציג המשרד שהצטרף לעמדת התובע באשר לאמצעי המשמעת הדגיש את חומרת מעשיו של הנאשם, בציינו שכתוצאה מהם נגרם לעובדי המכס נזק תדמיתי ומורלי ולמדינה הפסד של כ-400.000 דולר. הוא ביקש להחמיר בעונשו של הנאשם גם כדי להרתיע את האחרים, בבחינת למען יראו וייראו.
6. הסניגורית שברוב אדיבותה לא התכחשה לחומרת מעשיו של הנאשם, עמדה על כך שהוא עובד בשירות המדינה כ-35 שנה, 27 מהן ללא תקלות וללא הרשעות, על כך שהוא כבר נענש ע"י עצם השעייתו הארוכה וע"י העונש שהטיל עליו בית המשפט הפלילי. היא ביקשה ללוות את פיטוריו, עימם השלימה למעשה, בתשלום פנסיה או פיצויים בשיעור שיאפשר לו ולמשפחתו קיום מינימלי, מבלי שיפול למעמסה על החברה.
7. ביה"ד קבע כי העבירות בהן הורשע הנאשם הן מן החמורות ביותר שניתן לייחס לעובד מכס, שהאיש במעשיו פרק כל עול והרס והשמיט לחלוטין את בסיס האמון מצד המדינה, מעבידתו, כלפיו, אמון שבלעדיו

לא יתכן המשך יחסי עובד מעביד. ביה"ד הסכים עם התובע ונציג המשרד שאין לנאשם יותר מקום לא במכס בפרט ולא בשירות המדינה בכלל.

8. יחד עם זאת אמר ביה"ד כי אינו יכול להתעלם מהעונש הקל שהוטל על הנאשם ע"י בית המשפט הפלילי, שממצאיו מהווים את התשתית העובדתית העומדת בבסיס העמדתו לדין משמעתי, דבר המלמד אולי על כך שהדברים אינם כה חמורים כפי שהם נראים על פניהם, מגילו המתקדם, ומ-27 שנות עבודתו, שקדמו להסתבכותו.

9. בנסיבות אלה, לאחר שבחן את פסקי הדין שהוצגו בפניו ואת טיעוני הצדדים, החליט ביה"ד להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים: א. פיטורין לאלתר, בתשלום 65% מהגמלה המגיעת לו, מיום תחילת שירותו ועד ליום השעייתו מהעבודה. ב. שלילת המענק.

תאריך פסה"ד: 27.5.1997 תיק בד"מ / 47/96

נח/31. עובדת משרד הבריאות - זיוף תלוש משכורת

בפני: עו"ד א. גולדברגר - אב"ד - יו"ר;

גב' א. שפסקי - חבר(ה);

מר נ. ברזילי - חבר.

תובע(ת): עו"ד ג. ונדל, ב"כ נציבות שירות המדינה

נאשם(ת): טוענת לעצמה

1. הנאשמת העובדת כמזכירה במשרד הבריאות בירושלים הכניסה שינויים בתלוש המשכורת שלה בנסיון לשכנע את הנהלת המעון בו רשמה את בתה להגדיל את ההנחה הניתנת לה.

2. בית הדין למשמעת בפניו הועמדה לדין הרשיע אותה בהפרת משמעת ובהתנהגות שאינה הולמת עובדת מדינה, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2) ו-17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963 והטיל עליה את אמצעי המשמעת הבאים

א. נזיפה חמורה

ב. הפקעת שליש משכורת ב-6 תשלומים שווים ורצופים

תאריך פסה"ד: 29.5.1997 תיק בד"מ /78/96

נח/32. עובדת משרד הבריאות - תקיפת אשתו

בפני: עו"ד א. גולדברגר - אבה"ד - יו"ר;

עו"ד צ. פיגנבוים - חבר(ה);

מר ש. יאיר - חבר.

תובעת(ת): עו"ד י. זינר

ב"כ הנאשם: עו"ד אבו חסן פריד

1. הנאשם עובד משרד הבריאות, הורשע ע"י בית משפט השלום בחדרה בתקיפת אשתו והוטל עליו עונש של 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, צו מבחן לשנה וקנס בסך 1500 שקל. בעקבות זאת הועמד האיש לדין משמעת בפיני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה והורשע בהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, עבירה בניגוד לסעיף 17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963.

2. בבואו להטיל את אמצעי המשמעת, לקח בית הדין בחשבון את חומרת המעשה הנדון בפרט ואת חומרת התופעה של אלימות במשפחה בכלל, את הפגיעה בתדמית שירות המדינה שהם נושאים בחובם, כאשר מעורב בנושא עובד מדינה, את החרטה הכנה שהביע הנאשם ואת העובדה שמדובר אחרי ככלות הכל בעבירה שלא נעברה במסגרת עבודתו של האיש בשירות, והטיל עליו את אמצעי המשמעת הבאים: א. נזיפה. ב. הפקעת 3/4 משכורת ב-10 תשלומים שווים ורצופים.

תאריך פסה"ד: 2.6.1997 תיק בד"מ / 29/97

נח/33. עובדת המשרד לבטחון פנים - דיווחים כוזבים

בפני: עו"ד א. יפהר - יו"ר;

א. מנצורי - חבר(ה);

מר ש. יאיר - חבר.

תובע(ת): עו"ד י. זינר ב"כ נציבות שירות המדינה

נאשם(ת): טוענת לעצמה

1. הנאשמת המועסקת כמזכירה בכירה במשרד לבטחון פנים נשלחה לקורס מנהלות לשכה שנערך בבית הספר המרכזי למינהל בארזה. בבדיקה שנערכה התברר כי למרות שהיא דיווחה על נוכחות מלאה בכל 18 המפגשים שהתקיימו במהלך הקורס היא נעדרה באופן מלא או חלקי מ-15 מתוכם. על בסיס דיווחיה שולם לה שכרה במלואו, כמו גם הוצאות נסיעה בסכום כולל של 1852 ש"ח.

2. בית הדין למשמעת בפניו הועמדה הנאשמת לדין הרשיע אותה בהפרת המשמעת, בהתנהגות בלתי הולמת, ובהתנהגות בלתי הוגנת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2), 17(3), ו-17(4) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963.

לאחר שבית הדין שמע את טיעוני הצדדים לחומרה ולקולה, ובין השאר כי בנושא נערכה במשך כשנתיים חקירה מחמירה, הן של המשטרה והן של נציבות שירות המדינה הוא קבע בעניינה של הנאשמת כדלהלן: "לאחר שהתלבטנו לא מעט בנושא, הגענו למסקנה כי אמצעי המשמעת ההולמים מקרה זה, על נסיבותיו המיוחדות, שבהם אומנם נעברה עבירת משמעת שאינה קלה על ידי העובדת, לפני שלוש שנים ומעלה, אך מן הצד השני היא עברה מסכת של חקירות, בדיקות שיש בהם טעם של ענישה, במשטרה ובנציבות שירות המדינה, וקיימות לגביה המלצות חיוביות ביותר מצד הממונים עליה במשרד, ואף התובעת אינה ממליצה על מסקנות אישיות כלפיה ולעניין המשך עבודתה בתפקידה, הם כמפורט להלן:

א. נזיפה חמורה.

ב. השבה של סכום של 1852 שקל נטו לקופת המדינה ב-10 תשלומים חדשיים שווים ורצופים, החל במשכורת יולי 1997 ואילך."

תאריך פסה"ד: 8.6.1997 תיק בד"מ 9/97/

נח/34. מנהל בית דואר - גניבה, מרמה והשמדת דברי דואר

בפני: עו"ד אריה גולדברגר - יו"ר;

גב' אילת שפסקי - חבר(ה);

מר מוטי שלו - חבר.

תובע(ת): עו"ד ג'פרי ונדל, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד און בן-אדוה

1. הנאשם, מנהל בית דואר בדרום הארץ הורשע בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, על פי הודאתו, בעבירות של גניבה בידי מורשה, מרמה והפרת אמונים והשמדת דברי דואר, והוטל עליו, במסגרת עסקת טיעון עונש של 6 חודשי מאסר בפועל, אותם ריצה בעבודות שירות, וקנס של 8,000 ש"ח. הוא גם חוייב ע"י בית המשפט להחזיר לרשות הדואר את סכום הגניבה בגובה של כ-14,000 ש"ח, אותו החזיר בפועל ב-22.5.97.
2. בעקבות זאת הועמד הנאשם לדין משמעתי, הודה במסגרת עסקת טיעון בעבודות ובאישומים שבתובענה, לא לפני שהוזהר כי עסקת הטיעון אינה כובלת את ידי ביה"ד וזה קבע שהעבירות בהן הורשע יש עמן קלון והרשיעו בביצוע עבירות בניגוד לסעיף 17(6) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963.
3. במסגרת עסקת הטיעון הציע התובע, על דעתו של הסניגור להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים:
 - א. פיטורין לאלתר, בתשלום 65% מהגמלה המגיעת לו;
 - ב. שלילת מענק הפרישה;
 לביסוס עמדתו היפנה התובע למספר פסקי דין ובהם בד"מ 2/96, בד"מ 4/96, נו/11, נה/11, נד/5, שהמשותף להם הוא שפוטרו בהם עובדים, בהם עובדי רשות הדואר, שהורשעו בעבירות של גניבה ומרמה במסגרת העבודה, תוך פגיעה ניכרת בגמלה או בפיצוי הפיטורין שצברו.
4. הסניגור, הגם שהודה בחומרת מעשיו של הנאשם, הדגיש את תרומתו לקהילה, הציג שורה ארוכה של מסמכים ומכתבי הערכה ששיבחו את הישגיו בעבודה וביקש מביה"ד את העונש שהוצע על ידו ועל ידי התובע.
5. נציג המשרד הסתייג מאמצעי המשמעת שהוצעו ע"י התובע והסניגור וביקש להחמיר בעונשו של הנאשם. הוא הסביר שלאור חומרת מעשיו של האיש אין הוא ראוי, לדעתו, להנות ממעמד של גימלאי של רשות הדואר ומהזכויות הנלוות לכך, בתחומי הרווחה והחברה. כדי להבטיח זאת הוא הציע להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים:
 - א. פיטורין לאלתר, תוך שלילת זכותו לגמלאות.
 - ב. תשלום פיצויי פיטורין בשיעור של 50%.
 - ג. פטילה לשירות לתקופה של 7 שנים לפחות.
6. ביה"ד קבע כדלהלן: "הנאשם, יליד 1939 עובד רשות הדואר מיום הקמתה בשנת 1986. קודם לכן היה עובד משרד התקשורת מיום 1.8.63. הוא מושעה מעבודה מ-11.10.92, כאשר החלה החקירה בעניינו ועד

ע.תה. המעשים בהם הורשע הנאשם הם חמורים ביותר בעיקר בשים לב לכך שמדובר במנהל בית דואר הממונה על העובדים והאמור לשמש להם גם מופת ודוגמא. ברור לנו שאין מדובר במעידה חד פעמית אלא בשיטה שבמהלכה ביצע הנאשם את מעלליו עשרות פעמים.

7. "אין לנו ספק כי בנסיבות הנ"ל איבדה רשות הדואר ובצדק את אמונה בנאשם ומכאן שמקובלת עלינו ההצעה לפטרו לאלתר מהעבודה. יחד עם זאת התלבטנו לא מעט באשר לאמצעי המשמעת שצריכים ללוות את הפיטורין הללו. מובנת לנו החומרה הרבה בה רואה נציג המשרד את מעשיו של הנאשם, יחד עם זאת לא מקובלת עלינו דרישתו - הצעתו לשלול ממנו בעקרון את הזכות להימנות בעתיד על ציבור גימלאי הרשות, גם אחרי שסיים לרצות את כל העונשים, הפליליים והמשמעתיים שהושטו עליו. דרישתו לנתק מוחלט בינו לבין ציבור הגימלאים של הרשות גם בעתיד נראית לנו בנסיבות המקרה קיצונית ומרחיקת לכת מדי."

8. "מאידך דומה כי אמצעי המשמעת שהוצעו לנו ע"י התובע והסניגור, במסגרת עיסקת הטיעון מקילים מידי עם הנאשם ואינם לוקחים בחשבון, די הצורך, את כל השיקולים לחומרה, כמו למשל היותו מנהל בית הדואר, התמשכות העבירות, השיטתיות, הריבוי והתחכום שבעבירות שביצע. זאת אף זאת, מסעיף 5 לגזר הדין שנתן בעניינו שופט בית המשפט המחוזי עולה כי הנאשם באמצעות בא כוחו הודיע לבית המשפט, במסגרת הטיעונים לעונש כי: "הוא מוותר על סכום הגימלאות העתידי ועל חלק מפיצויי הפיטורין" וניתן להניח כי השופט לקח זאת בחשבון כאשר השית על הנאשם את העונש הקל יחסית של - 6 חודשי מאסר בפועל במסגרת עבודות שירות. אין אנו משוכנעים כי אמצעי המשמעת שהציעו לנו התובע והסניגור משקפים את כל אלה במידה הראויה."

9. בפסה"ד נה/6 שגם אליו היפנה אותנו התובע, מדובר בעובד רשות הדואר שהורשע בעבירות גניבה ומרמה בסכום של כ-87,000 ש"ח, שפוטר ע"י בית הדין למשמעת, תוך שלילה מוחלטת של הגימלא והפיצויים כאחת, שכשהערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון נידחה. נכון אומנם ששם היה מדובר בגניבה בסכום גבוה יותר מאשר במקרה שלפנינו אך מאידך שם לא היה מדובר במנהל בית הדואר. תקדים זה, מבית מדרשו של בית המשפט העליון מחייב אותנו להחמיר עם הנאשם מעבר למה שהוצע לנו כאן ע"י התובע והסניגור."

10. "בנסיבות אלה, לאחר ששקלנו את כל השיקולים לחומרה (כנ"ל) ולקולה, לרבות גילו המתקדם של הנאשם, ויתקו הרב במערכת, התמשכותם הרבה של הדיונים (שלא באשמת הנאשם או התביעה) והנוק שנגרם לו בקהילה כדבריו החלטנו להטיל עליו את אמצעי המשמעת הבאים:

א. פיטורין לאלתר, בתשלום גימלה מופחתת עבור התקופה שמיום תחילת עבודתו ועד יום השעייתו באוקטובר 1992, כמפורט להלן:

- 1) 25% מהגמלה המגיע לך, מיום פיטוריו על פי גזר דין זה ועד שימלאו לו 60 שנים.
- 2) 40% מהגמלה המגיע לך, מיום שימלאו לו 60 שנים ועד ליום שימלאו לו 65 שנים.
- 3) 65% מהגמלה המגיע לך, מיום שימלאו לו 65 שנים ואילך.

ב. שלילת המענק."

תאריך 23/6/97 בתיק בד"מ 21/97

11. הנאשם ערער לביהמ"ש העליון, בתיק אש"מ 4542/97 על גזה"ד של ביה"ד למשמעת, שהחמיר בעונשו מעבר למה שהסכימו עליו הצדדים במסגרת עיסקת הטיעון.

12. בהחלטה מ- 5/11/97 החליט כב' השופט זמיר לקבל את הערעור והשית על הנאשם אם אמצעי המשמעת עליהם סוכם במסגרת עיסקת הטיעון, דהיינו:
- פיטורין לאלתר.
 - תשלום גימלה בשיעור של 65% לתקופה שמיום תחילת עבודתו ועד יום השעייתו מהעבודה באוקטובר 1992.
 - שלילת מענק הפרישה.
 - בהסכמתו של המערער, פסילה לצמיתות מעבודה ברשות הדואר.

להלן פסה"ד של ביהמ"ש העליון במלואו.

עש"מ 4542/97

"בבית המשפט העליון

בפני: כבוד השופט י' זמיר

המערער: אליהו סבג

נגד

המשיבה: נציבות שירות המדינה

ערעור על גזר דינו של בית הדין למשמעת של עובדי המדינה (בד"מ 21/97) מיום 23.6.97 שניתן על ידי חברי בית הדין: עו"ד א' גולדברגר, מ' שלו וא' שפסקי

תאריך הישיבה: כ"ו בתשרי תשנ"ח (27.10.97)

בשם המערער: עו"ד לייאון בן אדוה

בשם המשיבה: עו"ד אריה פטר

פסק־דין

1. המערער כבן 58 שנים, היה מנהל סניף של רשות הדואר ביבנה. הוא הואשם בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו (ת"פ 218/94) בגניבה של סכומי כסף (בסך כולל של 13,816 ש"ח) מתוך תשלומים שהופקדו אצלו עבור רשות הדואר, במשך שלוש שנים לערך (1990-1992), וכן בהשמדת דברי דואר שהוחזרו על ידי דוורים, הוא הודה, על יסוד הסדר טעון, והורשע. בגזר הדין אמר בית המשפט, בין היתר, כך:

"הנאשם שילם מחיר יקר על מעידתו, הרבה מעבר להליכים המשפטיים והעונש הצפוי. הוא הושעה מעבודתו לאחר 30 שנות עבודה ברשות הדואר, והיו לכך תוצאות אישיות וכלכליות קשות. מעמדו החברתי נפגע."

על רקע זה גזר בית המשפט את עונשו של המערער כפי שהוסכם בהסדר הטעון: ששה חודשי מאסר, שירוצו בעבודות שירות; קנס בסך 8,000 ש"ח; ונוסף לכך החזרת הסכום שנגנב.

2. לאחר מכן הועמד המערער לדין בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה. הוא הודה בעובדות ובאישומים, במסגרת הסדר טעון, והורשע לפי סעיף 17(6) לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963, על ביצוע עבירה שיש עמה קלון. בגזר הדין ציין בית הדין כי הזהיר את המערער, לפני שהודה, כי הסדר הטעון אינו מחייב את בית הדין. ולאחר מכן אמר כך:

3. במסגרת עסקת הטעון הציג לנו התובע, על דעתו של הסניגור, להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים:

- א. פיטורין לאלתר, בתשלום 65% מהגמלה המגיעת לו;
- ב. שלילת מענק הפרישה.

לביסוס עמדתו הפנה אותנו התובע למספר פסקי דין ובהם בד"מ 2/96, בד"מ 4/96, נו/1, נה/11, נד/5, שהמשותף להם הוא שפוטרו בהם עובדים, בהם עובדי רשות הדואר, שהורשעו בעבירות של גניבה ומרמה במסגרת העבודה, תוך פגיעה ניכרת בגמלה או בפיצויי הפיטורין שצברו.

4. הסניגור, הגם שהודה בחומרת מעשיו של הנאשם, הדגיש את תרומתו לקהילה, הציג שורה ארוכה של מסמכים ומכתבי הערכה ששיבחו את הישגיו בעבודה, וביקש שנאמץ את העונש שהוצע לנו על ידו ועל ידי התובע.

3. בית הדין התלבט בשאלה איזהו העונש הראוי למערער, בין היתר, נוכח עמדתו של נציג המשרד, שביקש מבית הדין שיחמיר עם המערער מעבר למוסכם בהסדר הטעון. בסופו של דבר החליט בית הדין כי אמצעי המשמעת שהוסכמו בהסדר הטעון "מקלים מדי עם הנאשם ואינם לוקחים בחשבון, די הצורך, את כל השיקולים לחומרה." לפיכך החליט בית הדין להטיל על המערער את אמצעי המשמעת הבאים:

"א. פיטורין לאלתר, בתשלום גימלה מופחתת עבור התקופה שמיום תחילת עבודתו ועד יום השעייתו באוקטובר 1992, כמפורט להלן:

1. 25% מהגמלה המגיעת לו, מיום פיטוריו על פי גזר דין זה ועד שימלאו לו 60 שנים.
2. 40% מהגמלה המגיעת לו, מיום שימלאו לו 60 שנים ועד ליום שימלאו לו 65 שנים.
3. 65% מהגמלה המגיעת לו, מיום שימלאו לו 65 שנים ואילך.

ב. שלילת המענק."

4. המערער טוען כי טעה בית הדין כאשר נמנע מלכבד את הסדר הטעון, וגזר כי המערער יקבל גמלה נמוכה יותר מן המוסכם. גם הגמלה שיקבל לפי הסדר הטעון הינה נמוכה, והפגיעה הנוספת בגמלה מטילה עליו עונש כספי כבד ביותר. אין לכך הצדקה כיוון שהסדר הטעון אינו בלתי-סביר, ולכן לא היה בית הדין צריך להתערב בו.

5. בא"כוח המדינה, בהגינותו הרבה, מסכים עם בא"כוח המערער. וכך אמר בהודעה שהגיש לבית המשפט:

"2. לדעת המשיבה, שקלה יחידת התביעות של נציבות שירות המדינה (להלן: נש"מ) את כל השיקולים הרלוונטיים עת הגיעה להסדר הטיעון עם המערער. אמנם, נציג המשרד הביע עמדה עונשית מהמירה מזו שהוצגה בידי התובע של נש"מ - ובית הדין, הושפע, ככל הנראה, מדברים אלה - אך בהתחשב במכלול נסיבות העניין, סבורה המשיבה כי פער הענישה בין מה שהוסכם לגביו בהסדר הטיעון לבין העונש שנגזר לבסוף על המערער איננו רב במידה שהצדיקה את התערבותו של בית הדין.

3. לאור האמור, העמדה של פרקליטות המדינה הינה כי הסדר הטיעון אשר נעשה בבית הדין המשמעותי בין התביעה לבין המערער הינו סביר, והולם את נסיבות המקרה."

6. אני מסכים עם באי-כוח הצדדים. אכן, כידוע, הסדר טעון אינו מחייב את בית הדין. ראו ע"מ 2/67 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד כב(1) 57. עם זאת, לעתים קרובות יש עניין ציבורי בעריכת הסדר טעון, ולפיכך יש גם, בדרך כלל, עניין ציבורי בקיום הסדר טעון. לכן אין זה ראוי שבית הדין יסטה מהסדר טעון אלא אם יש לכך טעם טוב בנסיבות המקרה. מהו טעם טוב לעניין זה? התשובה אינה חד-משמעית. השוו, לגבי הסדר טעון במשפט פלילי, ע"פ 1289/93, 1290 לוי נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(5) 158. לדעתי, יש טעם טוב לסטות מהסדר טעון אם מתברר כי ההסדר מתבסס על שיקולים פסולים, כגון, משוא פנים. כך גם יש טעם טוב לסטות מהסדר טעון כאשר בית הדין סבור שאמצעי המשמעת עליהם הוסכם בהסדר הטעון סוטים במידה משמעותית מן האמצעים הראויים בנסיבות המקרה, או כי הם בלתי-סבירים באופן בולט עד שהעניין הציבורי, הדורש לסטות מן ההסדר, גובר על העניין הציבורי בקיום הסדרי טעון. אולם אם אין טעם מעין זה, אין זה ראוי שבית הדין יסטה מהסדר טעון, רק כדי להחמיר במידת-מה את אמצעי המשמעת עליהם הוסכם בהסדר.

7. מה עולה מן האמור לגבי המקרה שבפנינו? בית הדין הביע את דעתו כי בנסיבות המקרה לא יהיה זה מוצדק לשלול את כל הגמלה מן המערער. לפיכך הסתפק בהפחתת הגמלה, מעבר למוסכם, במידה שאינה קיצונית. בנסיבות המקרה, החמרה של אמצעי המשמעת במידה כזאת, בהעדר יסוד לחשש שהסדר הטעון לוקה בפגם של שיקולים פסולים או בפגם משפטי אחר, אינה מצדיקה סטיה מהסדר הטעון.

8. לפיכך החלטתי לקבל את הערעור ולגזור את דינו של המערער, כמוסכם על שני הצדדים, בהתאם להסדר הטעון, כדלקמן:

- א. פיטורין לאלתר. בפועל המערער כבר פוטר.
- ב. גימלה בשעור 65% מן המגיע לו עבור עבודתו בתקופה שמיום תחילת עבודתו ועד יום השעייתו מן העבודה, באוקטובר 1992.
- ג. שלילת מענק פרישה.
- ד. בהסכמתו של המערער: פסילה לצמיתות מעבודה ברשות הדואר.

ניתן היום, ה' בחשון תשנ"ח (5.11.97).

ש ו פ ט

העתק מתאים למקור
שמריהו כהן - מזכיר ראשי
03-97045420

נח/35. מורה - תקיפת תלמיד

בפני: עו"ד צ. פאליק - יו"ר;

מ. אגבריה - חבר(ה);

י. שי - חבר.

תובעת(ת): עו"ד ג. ונדל, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד ר. בנדל

1. נגד הנאשם, מורה בחטיבת ביניים בצפון הארץ, הוגשה תובענה בה נטען כי בהיותו משגיח על תלמידים בבחינה בהיסטוריה, סטר לתלמיד, שלא חדל מלהפריע לשאר התלמידים בפתרון הבחינה, ובתגובה על כך עזב התלמיד את הכיתה ואת שטח בית הספר ושב לביתו רק לקראת חצות, כשהחיפושים אחריו כבר היו בעיצומם. כמו כן נטען כנגדו שלא דיווח על המקרה למנהל בית הספר אלא בסביבות השעה 20.00. לדברי המורה מדובר היה בתלמיד בעייתי שהתעלם מכל הפצרותיו לחדול מההפרעות במהלך הבחינה לכל תלמידי הכיתה ושכל עניין הבריחה וההיעלמות היו הצגה ומוזימה כדי לגרום להפסקת העסקתו בבית הספר.

2. במסגרת עיסוק טיעון שנערכה בין הצדדים הודה הנאשם בעובדות ובאישומים שבתובענה ובית הדין הרשיעו בהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה ועובד הוראה, עבירות בניגוד לסעיף 17(3) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963 וסעיף 1(4) להודעה על החלת חוק המשמעת על עובדי הוראה והטיל עליו את אמצעי המשמעת של:

א. נזיפה;

ב. הפקעת מחצית משכורת ב-6 תשלומים שווים ורצופים.

3. בגזר הדין אמר בית הדין בין השאר כדלהלן:

"העובדות המתוארות בתובענה מצביעות על כך שהמורה, הנאשם, אשר נתקל בבעיה חינוכית בחר לפתור אותה בדרך שאינה חינוכית, דרך המדינה בפני התלמיד את האפשרות של פתרון סכסוכים בדרכי אלימות."

"עונשים גופניים הינם אסורים באיסור מוחלט בישראל, ולכן אין מנוס מלהביע את מורת הרוח של מערכת המשפט, באמצעים של הטלת אמצעי משמעת למען יראו יתר המורים ויראו."

"ברצוננו להביע כאן משאלה אשר תובא בפני אדריכלי מערכת החינוך, לפיה יועסק שומר בשער בית הספר אשר ימנע את צאתם הבלתי מבוקרת של תלמידים ללא היתר. נראה לנו שמדיניות של "דלת פתוחה", ללא פקוח מוזינה ארועים מן הסוג המתואר בתובענה לפיה תלמיד המוחה על התנהגות מחנכו, עוזב את שערי בית הספר ונעלם עד שעות הלילה הקטנות. אפשרות זו מעמידה את התלמיד בסיכון מחד גיסא, ומאידך גיסא, מטילה על מנהלי ומורי ביה"ס אחריות אשר אין הם יכולים לעמוד בה"

תאריך פסה"ד: 23.6.1997 בתיק בד"מ/50/96

נח/36. עובד במשרד האוצר - עבודה פרטית ללא היתר

בפני: עו"ד א. גולדברגר - יו"ר;

גב' רות בר"יוסף - חבר(ה);

מר פרץ קרנות - חבר.

תובעת(ת): עו"ד ג'פרי ונדל, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד גיא בירון

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת עיסקת טיעון בביצוע עבודה פרטית ללא היתר, כנדרש על פי נסמן 42.400 לתקשי"ר וביה"ד קבע בנושא כדלהלן:

א. "מקובלים עלינו בעיקרו של דבר הסברי הצדדים לעיסקת הטיעון שערכו שמדובר למעשה בהפרות פרוצדורליות קלות ערך."

ב. "התרשמנו שמדובר בעובד מסור וחיובי שהסתבך בפרשה לא מעט בשל היותו עובד חדש ושקיימת בנושא גם תרומת רשלנות מצד המשרד שלא הביא לידיעתו של העובד, כאשר אישר את בקשתו הראשונה, שתוקפו של האישור שניתן לעובד הוא לשנה אחת בלבד."

ג. "בנסיבות אלה אנו מחליטים להקל מעט עם העובד ולהטיל עליו את אמצעי המשמעת הבאים:

1. נזיפה;

2. הפקעת משכורת בסכום של 450 שח' בשלושה תשלומים שווים ורצופים (150 שח' כל תשלום)."

תאריך פסה"ד: 24.6.1997 בתיק בד"מ / 123/96

נח/37. מורה - היעדרות ללא היתר

בפני: עו"ד י. לוי - יו"ר;

מר א. גבעולי - חבר(ה);

מר א. כהן - חבר.

תובע(ת): עו"ד י. זינר, ב"כ נציבות שירות המדינה

נאשם(ת): טוענת לעצמה

1. ב-26.6.97 הרשיע בית הדין למשמעת, על פי הודאתה במסגרת עיסקת טיעון, מורה שנעדרה מהעבודה יומיים, ללא היתר כנדרש, בהפרת משמעת והתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה ועובד הוראה, עבירות על פי סעיפים 17(2), 17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) ו-סעיף 4(1) להודעה על שינויים בהחלת חוק המשמעת הנ"ל על עובדי הוראה.
2. בבואו להטיל על הנאשמת את אמצעי המשמעת קבע בית הדין בין השאר כי עבודתה של המורה אינה מתמצית רק בהקניית חומר לימודי לתלמידים במהלך השיעורים. בהתנהגותה, במסגרת בית הספר ומחוצה לו היא חייבת לשמש להם דוגמא ומופת, ואין ספק כי הפרת המשמעת מצידה פגמה בכל אלה.
3. בית הדין התחשב בנסיבותיו של המקרה ובהודאתה של הנאשמת בפניו והטיל עליה את אמצעי המשמעת שהוצעו לו ע"י הצדדים כדלהן:
 - א. נזיפה.
 - ב. הפקעת שליש משכורת בשלושה תשלומים שווים ורצופים.

תאריך פסה"ד: 26.6.1997 בתיק בד"מ /32/97

נח/38. עובד משרד האוצר - קבלת שוחד ומתן שוחד, זיוף ומירמה

בפני: עו"ד אריה גולדברגר - יו"ר;

עו"ד צ. פיגנבוים - חבר(ה);

מר ש. יאיר - חבר.

תובעת(ת): עו"ד יפעת זינר, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: סלים גרייב

1. הנאשם שימש כפקיד הערכה במשרד מס רכוש בנצרת בעת שביצע את העבירות המפורטות להלן, בהן הורשע במסגרת תיק פלילי 107/94 של ביהמ"ש המחוזי בנצרת:
 - א. לקיחת שוחד (ב"כ 4 אישומים);
 - ב. זיוף;
 - ג. מירמה והפרת אמונים (ב"כ 4 אישומים);
 - ד. קבלת דבר במירמה בנסיבות מחמירות (ב"כ 2 אישומים);
 - ה. מתן שוחד;
2. הוא הורשע עפ"י הודאתו ונגזרו עליו 30 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שישוחרר מהמאסר, לבל יעבור על עבירה של שוחד, זיוף, קבלת דבר במירמה והפרת אמונים וקנס בסך 5000 ש"ח, או חודשיים מאסר תמורתו. ערעור שהגיש לבית המשפט העליון על חומרת העונש נידחה.
3. מגזר הדין עולה כי תמורת סכומים מצטברים של כ-11000 ש"ח, גרם הנאשם, בין בעצמו ובין בסיועו של פקיד גביה אחר, להקטנה או לאיפוס חובותיהם של נישומים, הנפיק אישורים כוזבים בדבר סילוק חובות, זייף רישומי מחשב מס רכוש, שינה יעוד של קרקע כדי לפטור את בעליה מתשלום מס, גבה מנישומים שכר עבור שירותים שהיה עליו לתת בתוקף תפקידו והכל ברוב תיחכום, בשיטתיות ובמספר רב של פעמים, בין השנים 1987-1991.
4. בעקבות הרשעתו כאמור הוא הועמד לדין משמעת, בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה, והורשע עפ"י הודאתו, בביצוע עבירות שיש עמן קלון, בניגוד לסעיף 617(6) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963.
5. בטעוניה לעונש הדגישה התובעת את חומרת מעשיו של הנאשם, את פגיעתם הקשה בשמו הטוב ובתדמיתו של שירות המדינה, ואת ההכרח לעקרו משורש. היא הפנתה את ביה"ד למספר פסקי דין, חלקם של בית המשפט העליון וחלקם של בית הדין למשמעת, מהם עולה בבירור מדיניות של ענישה מחמירה כלפי עבריינים מסוגו של הנאשם והציעה להטיל אליו את אמצעי המשמעת של פיטורין ללא תשלום פיצויי פיטורין ופסילה לשירות לצמיתות.
6. הסניגור שטח בפני בית הדין את נסיבותיו המיוחדות של המקרה, שעיקרן העובדה שהנאשם לא פגע באוצר המדינה הואיל ופטר מתשלום מס קרקעות שבהיותן מוגדרות "קרקע חקלאית" ממילא היו פטורות ממס, וכן העובדה שלימים תוקנה הגדרת המונח "קרקע חקלאית" בחוק מס רכוש באופן שהיום הפטור קבוע בחוק ולא מותנה בהערכה ו/או בפטור לבעלים מסוים זה או אחר. כמו-כן בקש ב"כ הנאשם להתחשב בכך

שמרשו החזיר כ-4,000 ש"ח מכספי השוחד שקיבל, שהסתכמו בסך הכל ב-11000 שקל וכן במצבה הסוציאלי הקשה של משפחתו ובמחלתם של רעייתו ודודו.

7. בא כוחו של הנאשם ביקש לאבחן בין חומרת מעשיו של מרשו לאלו שביצע נאשם אחר, שעבד אתו באותו משרד והיה שותפו לחלק ניכר מהעבירות, ולהקל בעונשו לעומת העונש שנגזר על ההוא שהורשע גם כן בקבלת שוחד, בסכומים שהצטברו לכלל כ-50000 שקל ונדון ל-4 שנות מאסר בפועל, שנה אחת מאסר על תנאי וקנס בכך 25000 שקל, ובית הדין למשמעת פיטר אותו מהשירות ללא פצויי פיטורין כלל ופסל אותו לשירות לצמיתות. הסניגור הציע לנו לקבל את הנאשם חזרה לשירות המדינה, בתפקיד נטול שיקול דעת שאינו כרוך במתן שירות לציבור או במגע ישיר עמו, ולהילופין - אם יפוטר מהשירות - שלא לפגוע בזכותו לפיצויי פיטורין מלאים, או חלקיים, כדי שיהוו תשתית כלכלית, ולו - מסויימת לפתיחת דף חדש בחייו.

8. הנאשם, יליד 1958 נשוי ואב לשני ילדים קטינים עובד בשירות המדינה משנת 76 וטרם גיבש זכאות לגימלה על פי חוק הגימלאות. הוא התקדם בעבודה ובתקופה הרלבנטית שימש כמעריך בכיר, תפקיד רגיש הדורש ללא ספק יושר והגינות ויכולת עמידה בפני פיתויים למיניהם, משימה שלא עמד בה. סמוך לאחר שהתגלתה הפרשה הושעה הנאשם מהעבודה וקיבל שכר, כפי שמקובל לשלם לכל עובד מושעה, דהיינו: 6 חודשים ראשונים חצי משכורת קובעת, והחל מהחודש השביעי משכורת קובעת מלאה. התשלומים הללו הופסקו בחודש ינואר 1996, כאשר בעקבות הרשעתו ע"י בימ"ש המחוזי בנצרת הוא נשלח לכלא.

9. הנאשם הורשע כאמור במספר רב של מקרים בהם לקח שוחד במסגרת תפקידו. אין ספק שאין מדובר פה במעידה חד פעמית אלא בשיטה מתוחכמת שאלמלא נחשפה במקרה לא מן הנמנע שהיתה נמשכת עוד ועוד. גזר הדין מפרט ארבע עשרה הזדמנויות לפחות (!), מתועדות בנתונים מדוייקים בהן סטה הנאשם מדרך הישר וקיבל סכומי כסף, תמורת פעולות הקשורות בתפקידו, וזאת לבד מארועים נוספים המובאים שם. ברור כמו כן כי הסכומים אותם שילשל הנאשם, מבלי להחזירם גבוהים מאלה להם טען הסניגור.

10. ביה"ד דחה את דברי הסניגור כאילו קופת המדינה לא יצאה חסרה כתוצאה ממעלליו של הנאשם. חוק מס רכוש, כפי שהיה בתוקף בתקופה הרלבנטית, לא פטר ממס באופן גורף בעלים של כל קרקע חקלאית. על הנישום שהוצאה לו שומה היתה מוטלת חובת ההוכחה כי הקרקע משמשת בחקלאות או כי אינה ראויה לשמש ככזאת. הנאשם, אגב זיוף נתוני מחשב פטר מתשלום בעלי קרקע, מחובת ההוכחה, ללא בדיקה כלל. לא מן הנמנע כי לפחות חלק מבעלי הקרקעות הללו היו חייבים בתשלום. יתירה מזאת, עפ"י גזר הדין, בדונו באישום השלישי, מחק הנאשם חובות באופן רטרואקטיבי לשנים לגביהן חובות הנישומים כבר התגבשו והיו לסופיים.

11. ביה"ד היה ער לנסיבותיו האישיות של הנאשם ולסיבלה של משפחתו אך מאידך לא יכול היה להתעלם מחומרת מעשיו. מקובלים היו עליו דבריו של הסניגור כי העבירות בהן הורשע קלות מאלה בהן הורשע הנאשם האחר אך יחד עם זאת לא התעלם מכך שבחלק ניכר מהמקרים היה זה הנאשם בתיק זה שסיבך אותו בהם. כך או כך גם העבירות בהן הורשע הנאשם בתיק זה חמורות במידה כזאת שחובה היתה למצות עמו את הדין ולהחמיר בעונשו. מדובר בעבירות מן החמורות ביותר שיכול עובד ציבור לבצע כנגד מעבידו, תוך ניצול ציני ומביש של כל הכוחות והסמכויות שמעביד זה הפקיד בידי מתוך אמונה ביושרו ונאמנותו. למקרים ממין זה כיוון בית המשפט העליון באמרו למשל ב"ע"פ 355/88:

"עבירת השוחד מטבעה גורמת להשחתת מידות במינהל הציבורי. מכאן ההכרח להטיל עונשים מרתיעים על אלה החורגים מהן ומביאים לשיבוש דרכי מינהל תקינים. כאן גובר האינטרס הציבורי שעליו מצווה בית המשפט לשמור".

בנסיבות אלה החליט ביה"ד להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים:

א. פיטורין לאלתר, אגב שלילת פיצויי הפיטורין.

ב. פסילה לשירות לתקופה של 10 שנים.

תאריך פסה"ד: 1.7.1997 בתיק בד"מ 36/96

נח/39. מורה - תקיפת תלמיד

בפני: עו"ד י. לוי - יו"ר;

מר א. גבעולי - חבר(ה);

מר א. כהן - חבר.

תובע(ת): עו"ד י. זינר, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: הנאשם טוען לעצמו

ב-26.6.97 הרשיע בית הדין מורה בחטיבת ביניים, על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה ועובד הוראה, לפי סעיפים 17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963 ו-14(1) להודעה על החלת חוק המשמעת על עובדי הוראה, על שהיכה במקל על אצבעותיו וכפות ידיו של תלמיד במהלך ניסיון להרגיע את התלמיד שהתזו מים על כיתת נבחנים.

1. בית הדין קבע כי יש לראות בחומרה את התופעה של פגיעה פיסית של מורה בתלמיד. לדבריו יש לראות בכך כשל חינוכי מצד המורה ושיש לעשות לחיסולה של תופעה שלילית זו בין השאר ע"י ענישה מחמירה.

2. לאור החרטה הכנה שהביע הנאשם והבטחתו שאירוע כזה לא יישנה בעתיד אימץ בית הדין את העיסקה שהוצעה לו ע"י הצדדים והטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים:

א. נזיפה.

ב. הפקעת מחצית משכורת ב- עשרה תשלומים שווים ורצופים.

תאריך פסה"ד: 2.7.1997 בתיק בד"מ /42/97

נח/40. עובד משרד האוצר - שליפת מידע ממאגר הנתונים
שלא לצורכי עבודה

בפני: עו"ד א. ישראלי - יו"ר;

גב' ש. מור - חבר(ה);

גב' ר. בר יוסף - חבר.

תובע(ת): עו"ד ע. פריד, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד יודי אהרון

1. הנאשם, יליד 1955, עובד מדינה משנת 1979, מועסק כראש צוות מודיעין באגף מס הכנסה באחד מישובי צפון הארץ, הועמד לדין משמעתי על כך שבשלוש הזדמנויות שלף מידע ממאגר מחשב מס הכנסה, אודות שלושה נישומים, שניים מהם אנשי ציבור ידועים, שלא במסגרת תפקידו ושלא כדין.

2. במסגרת עיסקת טיעון שנערכה בין הצדדים הודה הנאשם בעובדות ובאישומים והורשע ע"י ביה"ד בהפרת משמעת ובהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2) ו-3(3) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963 והוטלו עליו אמצעי המשמעת של:

א. גניפה.

ב. הפקעת מחצית משכורת בשישה תשלומים שווים ורצופים;

3. ביה"ד נאות להסתפק באמצעי המשמעת הנ"ל בהתחשב בכך שהנאשם הינו עולה חדש, אב ל-6 ילדים, שאביו החולה וסבתו מתגוררים יחד עמו ושכרבע משכרו מוקדש למשכנתה והחזרי חובות.

תאריך פסה"ד: 7.7.1997 בתיק בד"מ /122/96

נח/41. עובדת משרד האוצר - שליפת מידע ממאגר הנתונים
שלא לצורכי עבודה

בפני: עו"ד א. ישראלי - יו"ר;

גב' ר. בר יוסף - חבר(ה);

גב' ש. מור - חבר;

תובע(ת): עו"ד ע. פריד, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד ל. זרייק

1. הנאשמת, ילידת 1934, עובדת מדינה משנת 1984, מועסקת במשרד האוצר, אגף מס הכנסה בצפון הארץ, כמבקרת חוץ ניכויים, הועמדה לדין משמעתי על כך שבשלוש הודמנויות, בסוף חודש דצמבר 1993 ומחצית 1994 שלפה, ממאגר המידע שבמחשב מס הכנסה, מידע על שלושה פולטיקאים בכירים, שלא במסגרת תפקידה.

2. במסגרת עיסקת טיעון שנערכה בין הצדדים הודתה הנאשמת בעובדות ובאישומים שבתובענה שהוגשה נגדה והורשעה ע"י ביה"ד בהפרת משמעת ובהתנהגות בלתי הולמת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2) ו-3 לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963. ביה"ד קבע בגור הדין כדלהלן:

א. "הנאשמת עובדת משרד האוצר - מס הכנסה כמבקרת חוץ מאז 21.10.84. במהלך עבודתה התקדמה והגיעה לדרגה 39 בדירוג המח"ר, ללא כל דופי, למעט כל העבירות שיוחסו לה בתובענה שנדונה היום לפנינו בתיק זה, ואשר היא הודתה בהן בעקבות עסקת טיעון עם התובע.

ב. התרשמנו וראינו את הנאשמת ואכן עולה מהתרשמותינו שהיא "שלפה" את המידע בגין שלושת האישים המוזכרים בתובענה, אולם הדבר היה יכול להעשות לגבי כל אדם, שכן כך יכול לקרות לצערינו במסגרת עבודתה, לפי טבעה, בבחינת "פירצה הקוראת לגנב".

ג. שוכנענו שהעובדת לא עשתה את העבירות מתוך כוונת זדון והיא ערה לכך שאין לחזור על מעשיה שנית.

3. בנסיבות אלה וכאשר נחה דעתינו, כי ננקטו אמצעי אוהרה שיש בהם כדי למנוע מעידה ע"י עובדים שדרכם עובר מידע חשוב ומסקרן, יש מקום להסתפק בהטלת אמצעי משמעת הבאים על הנאשמת:

א. נזיפה;

ב. הפקעת מחצית המשכורת הקובעת של הנאשמת בששה תשלומים;

ג. הענקת הדרגה הבאה לנאשמת בתוקף מ-1.7.97 ולא מ-1.7.96 כפי שהיתה זכאית אלמלא הוגשה נגדה תובענה זו וההליכים שקדמו לה - דבר שיש לראותו למעשה כהקפאת דרגה לשנה וכעונש הראוי בדר"כ בעבירות דומות".

תאריך פסה"ד: 7.7.1997 בתיק בד"מ/98/96

נח/42. נהג במשרד הבריאות - נהיגה רשלנית שתרמה לתאונת דרכים

בפני: עו"ד ש. פרנקל - יו"ר;

מר יעקב בר-נר - חבר(ה);

מר ע. מוסרי - חבר;

תובעת(ת): עו"ד ג. ונדל, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: גב' ע. קרמרסקי

1. הנאשם, נהג אחת מלשכות הבריאות של משרד הבריאות, הועמד לדין משמעתי על שהיה מעורב בתאונת דרכים, לה תרם בנהיגתו הרשלנית, במהלכה נגרם נזק לרכב המשרד, ומינהל הרכב היתלה את רשיון הנהיגה שלו למשך 11 חודשים.

2. במסגרת עיסקת טיעון בין הצדדים הודה הנאשם בעובדות ובאישומים, כפי שתוקנו בתובענה שהוגשה נגדו וביה"ד הרשיעו בהפרת משמעת ובהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2) ו-17(3) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963.

3. לאחר ששמע את טיעוני הצדדים לעניין העונש והתחשב בכך שהנאשם הוא מפרנס יחיד למשפחה שבה 4 ילדים, ששניים מהם משרתים בצבא החליט ביה"ד להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת של:

א. נויפה;

ב. הפקעת מחצית משכורת ב"6 תשלומים שווים ורצופים;

תאריך פסה"ד: 8.7.1997 בתיק בד"מ/89/96

נח/43. עובדת רשות הדואר - זיוף אישורי מחלה

בפני: עו"ד ש. פרנקל - יו"ר;

מר א. מנצורי - חבר(ה);

מר י. אפרתי - חבר;

תובעת(ת): עו"ד י. מזרחי, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד מ. קרן

1. הנאשמת, כלכלנית בדרגה 9 מח"ר, מועסקת ברשות הדואר החל משנת 1987, הועמדה לדין משמעתי בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה על כך שבין השנים 1991-1993, במספר הזדמנויות, זייפה תעודות מחלה ואישורים על ביקורים במרפאות של קופת חולים והשתמשה בהם בימים הרצויים לה לצורך הצדקת העדרויות מהעבודה.

2. על בסיס הודאתה של הנאשמת בפניו הרשיע אותה בית הדין בהפרת משמעת ובהתנהגות בלתי הולמת ובלתי הוגנת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(1), (2), (3), (4) לחוק שירות במדינה משמעת תשכ"ג-1963 ובגזר דינו קבע כדלהלן:

א. "לאחר שהרשענו בהכרעת הדין מהיום את הנאשמת, באמור בכתב התובענה מתאריך 12.12.96, לאור הרבה מקרים של זיופים של תעודות מחלה, העידה הנאשמת ואמרה - עיקר דבריה - שלא ידעה את חשיבותן של תעודות מחלה, שכן רשות הדואר הוא מקום העבודה הראשון המסודר שלה, שלפני כן עבדה לפי שעות, וענין סיבת ההעדרות לא היה רלוונטי."

ב. "לבית הדין נראית טענה זו כמשונה מאוד, אם להגיד את המעט, ולו מצעם הסיבה שאדם לא משנה דברים שאדם שני כתב בכתב ידו בחתימתו, מה עוד שאותו אדם כלל אינו מודע לכך, ואם כן, והוא אפילו מסכים, מן הראוי, על פי ההגיון הפשוט, שהחותם יהיה גם המתקן, או יציא מסמך אחר שבו דברי התיקון."

ג. "בית הדין רואה את מעשיה של הנאשמת בחומרה רבה, כי כזאת לא תתכן, לאמור שעובד יגיש מסמך, שאמור להיות אישור רופא, שיש בו דברים שהרופא החתום עליו לא כתב. גם טענתה בעדותה בפנינו כי אכן היתה חולה בימים שהוסיפה בתעודת המחלה, ודברי הסניגור המלומד שהיא עוד תמציא תיקונים ותעודות חדשות וכו' על כך, אין בהם, לדעתנו, מאומה, כי מה שהיה היה, ולא נראה לנו שאפשר היום לקבוע ימי מחלה שהיו - אם היו - לפני יותר מ-5 שנים."

ד. "התובע המלומד הציע את אמצעי המשמעת של פיטורים בתשלום 85% של פיצויי הפיטורים, ומיד הוסיף "ואם לא" אזי יש לו להציע חלופה שניה, ואכן נציג רשות הדואר הצטרף רק לחלופה השניה. הצעה זו היא להטיל על הנאשמת נזיפה חמורה, הפקעת משכורת אחת ב-6 ניכויים, הקפאת דרגתה למפרע ועד 31.12.96, והורדה בדרגה אחת לשנה אחת וכן שעליה להחזיר את הכסף שקיבלה בזכות הזיופים, לפי סעיף 35 לחוק המשמעת. הסניגור הציע, כמובן, להמעיט באמצעי המשמעת המוצעים, ולהסתפק בנזיפה ובניכוי משכורת חודשית אחת."

ה. "עם כל החומרה שבית הדין מייחס למעשיה של הנאשמת, אבל העובדה שמיד הודתה במעשים ובאשמה, והתנצלותה מקרב לב על מה שעשתה, והצטרפותו של נציג הרשות ל"חלופה השניה", כלשונו, שבהצעת התביעה, מביאה את בית הדין להחליט שאין מקום להטיל את אמצעי המשמעת של פיטורים וכו'. שקלנו את אמצעי המשמעת הראויים, והם נזיפה חמורה עקב חומרת המעשה עם כל

"הסבריה" של הנאשמת, במקום הפקעת משכורת עדיף ההחזר האמור להלן, ובמקום הקפאת הדרגה והורדתה למשך שנה אחת, נראית לבית הדין ההקפאה למפרע ועד 31.12.97, דהיינו עד סוף שנה זו."

ו. "באשר להחזרת התשלום עבור הימים שנעדרה בזכות התעודות המזוייפות, לפי סעיף 35 לחוק, סבור בית הדין שאכן מן הראוי להטיל את אמצעי המשמעת הזה בנוסף לאחרים, ובמה שנוגע לטענת הסניגור בסיכומו כי היא עוד תמציא תעודות מחלה מתוקנות על ידי הרופאים וכו', מחליט בית הדין להשאיר זאת לשיקול דעתה של הנהלת רשות הדואר באילו מן התעודות - אם בכלל - המתוקנות או הנוספות להכיר, ובאשר לתקופות האחרות חייבת הרשות לגבות ממנה את ההחזר לפי סעיף 35 לחוק."

ז. "בהתאם לאמור לעיל מחליט בית הדין להטיל על הנאשמת את אמצעי המשמעת האלה:

א. נזיפה חמורה;

ב. הקפאת דרגתה למפרע מיום שקיבלה את הדרגה שיש לה היום ועד לסוף שנה זו, דהיינו 31.12.97;

ג. רשות הדואר - המעבידה - תגבה מהנאשמת את ימי המחלה שאינה מכירה בהם, זאת כחובה על פי גזר דין זה, כאשר, כפי שאמרנו לעיל, ההכרה עצמה נתונה לשיקול דעתה של הרשות."

תאריך פסה"ד: 14.7.1997 בתיק בד"מ / 132/96

נח/44. עובד משרד האוצר - קבלת הנחה במסעדה ועבודה פרטית ללא היתר

בפני: עו"ד ש. פרנקל - יו"ר;

גב' א. מטסרו - חבר(ה);

מר סעיד אבו זלאם - חבר;

תובע(ת): עו"ד י. זינר, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד מוזס דורון

1. הנאשם, יליד 1956, עובד בשירות המדינה מ-1978, מועסק בנציבות מס הכנסה בצפון הארץ, בתפקיד של מבקר חוץ.

2. הוא הועמד לדין משמעתי על כך שנהג לקבל הנחה של 20% במסעדה בה ערך ביקורות ספרים מטעם אגף מס הכנסה (הגם שלא נטען ולא הוכח שהיטה את ממצאי הביקורות) ועל כך שהחליף את בעל המסעדה בהפעלתה, כאשר זה יצא לחופשה בת שבוע.

3. במסגרת עיסקת טיעון, אותה נאות ביה"ד לאמץ, הודה הנאשם בפני בית הדין בעובדות ובאישומים והורשע בהפרת המשמעת ובהתנהגות לא הולמת ולא הוגנת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(1) (2) (3) ו- (4) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963 והוטלו עליו אמצעי המשמעת הבאים:

א. נויפה;

ב. הפקעת מחצית משכורת ב-4 ניויים שווים ורצופים;

ג. הקפאת דרגה לשנה;

תאריך פסה"ד: 21.7.1997 בתיק בד"מ 6/97

נח/45. מורה בחטיבות ביניים - היעדרות מהעבודה ללא היתר
לצורך נסיעה לחו"ל

בפני: עו"ד י. כהן - יו"ר;

מר י. זוסמן - חבר(ה);

גב' מ. חדדה - חבר;

תובע(ת): עו"ד ג. ונדל, ב"כ נציבות שירות המדינה

נאשם(ת): טוען לעצמו

1. הנאשמת מורה מוסמכת בכירה בחטיבת ביניים במרכז הארץ, הועמדה לדין משמעתי בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה לאחר שנעדרה שלושה ימים מהעבודה, בשל נסיעה לחו"ל, ללא היתר כנדרש, למרות שהוזהרה ע"י המפקח שלא לעשות כן.

2. הנאשמת שטענה לעצמה הודתה בפני בית הדין בעבירות שיוחסו לה והורשעה בהפרת הוראות חוזרי מנכ"ל משרד החינוך ובהתנהגות שאינה הולמת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2) ו-3 לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963, והוטלו עליה אמצעי המשמעת הבאים:

א. גניפה;

ב. הפקעת מחצית משכורת קובעת אחת ב-6 תשלומים שווים ורצופים;

ג. הורדה בדרגה למשך 3 חודשים;

תאריך פסה"ד: 23.7.1997 בתיק בד"מ/112/96

נח/46. שתי עובדות של משרד הפנים - החתמת כרטיס הנוכחות של הממונה

בפני: עו"ד יעקב לוי - יו"ר;

גב' רות בר-יוסף - חבר(ה);

מר רוני גלוסקינוס - חבר;

תובע(ת): עו"ד יפעת זינר, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: הנאשמות טענו לעצמן

1. הנאשמות, שתי עובדות מדינה ותיקות, באחת מהלשכות למינהל אוכלוסין במשרד הפנים, הועמדו לדין משמעתי על כך שבמרוצת השנים 1992-1993 בתאריכים שאינם ידועים לתביעה, החתימו לעיתים את כרטיס הנוכחות של מנהל הלשכה, בבוקר עם בואן לעבודה או בלכתן עם סיומה.
2. במסגרת עיסקת טיעון שערכה התביעה, על דעת המשרד, עם הנאשמות, הן הודו בעובדות ובאישומים שבתובענות שהוגשו נגדן והורשעו ע"י ביה"ד בהפרת הוראות התקשי"ר, בהפרת כללי האתיקה של עובדי המדינה ובהתנהגות שאינה הולמת ושאינה הוגנת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(1) (2) (3) (4) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963.
3. הנאשמות טענו בפני ביה"ד, בין השאר, כי השתלבו בקנוניה של ההתמנות, משום שזה היה דבר מקובל ומשום שחששו מתגובתו של הממונה במקרה שלא יעשו כן.
4. ביה"ד שהתייחס בחומרה רבת להתנהגותן של הנאשמות לא ראה מקום, בנסיבות המקרה, לסטות מאמצעי המשמעת שהוצעו לו, במסגרת עיסקת הטיעון, והטיל על הנאשמת האחת, שמעשיה היו פחות חמורים עונש של: נזיפה והפקעת שליש משכורת, ועל נאשמת האחרת עונש של: נזיפה, הפקעת משכורת, שלמה, בישישה תשלומים שווים רצופים והורדה בדרגה אחת למשך שנתיים החל יום 1.7.97.

תאריך פסה"ד: 24.7.1997 בתיק בד"מ / 12/97

נח/47. עובד בכיר במשרד הפנים - קבלת שירותים תמורת זירווי טיפול
בבקשות שונות

בפני: עו"ד א. גולדברגר - אבה"ד - יו"ר;

עו"ד ר. לוי - חברה(ה);

מר נ. ברזילי - חבר;

תובע(ת): עו"ד ע. פריד, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד י. שטיין

1. הנאשם, יליד 1933, עובד בכיר במשרד הפנים, החל את עבודתו בשירות המדינה בשנת 1949, כחניך. מחודש נובמבר 1994 הוא מועסק על פי חוזה אישי.
2. בסידרת כתבות שהתפרסמה בעיתון ידיעות אחרונות בחודש דצמבר 1995 נטען שהאיש היה מעורב ביחסי תן וקח אסורים עם בעל מוסך ערבי, תושב מזרח ירושלים וכתוצאה מכך נפתחה חקירת משטרה שבסיומה הועבר התיק לפרקליטות המחוז לצורך העמדה לדין פלילי.
3. מיד עם תחילת הדיון הציגו הצדדים לתיק הסכם להסדר טיעון, שקיבל את ברכתה של פרקליטת המדינה, בו סוכם כדלהלן:
 - א. ייסגר תיק המשטרה שנפתח נגד הנאשם וכתב האישום הפלילי שהוכן נגדו יומר בתובענה משמעתית שתתבסס עליו ושתוגש לבית הדין למשמעת של עובדי המדינה.
 - ב. הנאשם יודיע על פרישתו המוקדמת משרות המדינה ביום 1.7.97.
 - ג. הנאשם יודה בעובדות ובאישומים שיכללו בתובענה שתוגש נגדו כאמור, ויורשע בביצוע עבירות לפי סעיפים 17(3) ו-17(4) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963.
 - ד. הצדדים יבקשו מבית הדין להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת של:
 1. נזיפה.
 2. הפקעת משכורת בסכום כולל של 15000 (חמש עשרה אלף) שקל.
4. הסדר הטיעון נחתם ע"י פרקליט מחוז ירושלים, ע"י הממונה על המשמעת התביעה והחקירה בנש"מ, וע"י הנאשם ובא כוחו. במכתב הבהרה להסדר הטיעון, הנושא תאריך 11.5.97, והחתום ע"י ב"כ של הנאשם, עו"ד יהודה שטיין, הובהר כי הקנס הכספי המוסכם יוטל על הנאשם באופן שתופקע ממנו מידית משכורת קובעת אחת שלמה, והיתרה, שהיא ההפרש שבין המשכורת הקובעת ובין הסכום של 15,000 ש"ח האמור תקונו ממשכורתו הבאה.
5. ואכן בהתאם לאמור לעיל הודיע הנאשם על פרישתו המוקדמת משירות המדינה, פרישה שנכנסה כבר לתוקף ב-1.7.97, וכן הודה בביצוע המעשים והעבירות שיוחסו לו בתובענה, דהיינו: כי בתמורה למכלול של שירותים, שקיבל במשך שנים, מבעל מוסך מסויים, שנהג לארגן עבורו את מכירתו של הרכב המשומש שהיה בבעלותו וקנייתו של רכב יד שנייה אחר תחתיו, וכן הובלתם לטיפולים שונים, סייע לו ע"י שורו מתן אשורי כניסה ויציאה לישראל וממנה לקרובי משפחתו, וביה"ד הרשיע אותו בהתאמה בהתנהגות שאינה הוגנת ואינה הולמת עובד מדינה, עבירות בניגוד לסעיפים 17(4) ו-17(3) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963, לא לפני שהובהר לו הבהר היטב, כי הסדר הטיעון אינו כובל את ידי ביה"ד.

6. התובע הציג בפני ביה"ד את השיקולים שעמדו בבסיס העיסקה וטען כי היא סבירה, טובה ומאוזנת, ושומרת נאמנה על אינטרס הציבור מחד ועל מיצוי הדין עם הנאשם מאידך. ובלשונו: "מדובר בקנס כספי משמעותי, בנוסף על נזיפה ופרישה מוקדמת". הוא הפנה לפסיקת ביהמ"ש העליון באשר לחשיבותן של עסקות טיעון ומעמדן המשפטי והציבורי, והיפנה כמו כן לשני פסקי דין בהם דן ביה"ד למשמעת בעבירות של קבלת טובות הנאה. נציג המשרד תמך בעמדת התביעה בעניין עיסקת הטיעון.
7. הסניגור השמיע מספר עדי אופי ובהם, לפי סדר הופעתם את פרופ' יוסף גינת, אשר שימש בין שאר תפקידיו כיועץ ראש הממשלה לענייני ערבים במשרד ראש הממשלה והכיר את הנאשם במסגרת עבודתו, את מר דב קהת אשר שימש, בין יתר תפקידיו, כמנהל האגף המוניציפלי במשרד הפנים ומנכ"ל המשרד וכן את גב' יהודית היבנר אשר שימשה, בין יתר תפקידיה, כסמנכ"ל לענייני עליה ומרשם במשרד הפנים. כמו כן הוגש מכתבו של מר טדי קולק, ראש עיריית ירושלים לשעבר, מיום 5.6.97. מהעדים שהופיעו ומהמכתב למד ביה"ד לדעת שמדובר בעובד שנשא במשרה בכירה, בעלת רגישות גבוהה, שזכה לאימון מלא מצד גורמים רבים, לרבות גורמי בטחון, שהצטיין במידות של יושר, מסירות, צניעות ויעילות.
8. גם הסניגור התייחס בדבריו לשיקולים אשר הנחו את התביעה מחד ואת הסניגוריה מאידך, כל אחת משיקוליה, להגיע לעיסקת הטיעון האמורה. הוא מנה את הקשיים שהיו צפויים לדבריו לתביעה בהבאת הראיות, ובהוכחת האשמה, וציין את חומרתן הנמוכה של העבירות בהן הורשע הנאשם בסופו של דבר, על רקע החשדות הכבדים שהועלו נגדו בתחילת הפרשה ועל רקע יחסי היידות שנרקמו בינו לבין אותו בעל מוסד. הסניגור סיפר על עברו של הנאשם, לרבות על תקופת שירות ללא דופי של 46 שנים, בהם זכה למכתבי הערכה ותודה ולפרסי הצטיינות. כמו כן הזכיר את התקופה הקשה שעברה על הנאשם במהלך השנתיים האחרונות, בשל הפרסומים השונים בהם לוותה הפרשה.
9. ביה"ד קבע כדלהלן:
- א. "בדקנו את עיסקת הטיעון שהונחה בפנינו כשאנו מודעים לכך שביה"ד איננו ככול כאמור על ידי העיסקה והוא חופשי להפעיל את שיקול דעתו כראות עיניו, וטרחנו לוודא כי גם הנאשם היה מודע לכך בטרם הודה בפנינו. יחד עם זאת אנו ערים לפסיקת ביהמ"ש העליון (למשל - מרדכי מרקוביץ ודוד פלצר נ. מד"י, פד"י (2), עמ' 558) ממנה עולה כי על בתי המשפט, ובמקרה דנן על ביה"ד ליתן משקל לעיסקת הטיעון ובדרך כלל להתחשב בה, פרט למקרים חריגים בהם יגיע למסקנה שאין לאמצה, משום שהיא חורגת מהענישה ההולמת את נסיבות המקרה, ומכאן - את אינטרס הציבור, ושאם אין לביה"ד טעם של ממש לפקפק בכך שעמדת התביעה הוכתבה ע"י שיקולים נאותים ועניינים, ראוי לאמץ את בקשתה של התביעה ולא להחמיר עם הנאשם מעבר למה שהציעה."
- ב. "אין ספק שהעבירות בהן הורשע הנאשם הן חמורות, גם בשים לב למעמדו הבכיר במערכת, גם בשים לב להתמשכותן הרבה וגם בשים לב לפגיעה הפוטנציאלית הקשה הצפויה מהן לתדמיתו של שירות המדינה. יחד עם זאת אין להתעלם מכך שבפועל שילם הנאשם לבעל המוסך את עלות כל הטיפולים, ואת מחיר כל המכונות שקנה עבורו (מדובר במכונת משומשת אחת, כל כמה שנים), ומה שהפיק מהסדר הסתכם בזאת שקיבל את שרותי הקנייה והמכירה של רכבו, או לקיחת הרכבים לטיפולים והחזרתם ואת הנוחות שבכך הינם אין כסף, ואין אנו מקילים חלילה ראש גם בכך."
- ג. "חמורה יותר התמורה שנתן הנאשם לבעל המוסך עבור כל הנ"ל, דהיינו התערבותו לזרז הטיפול בבקשות לאישורי כניסה ויציאה מהארץ לקרובי משפחתו וקיצור ההמתנה הממושכת, אך עלינו לזכור ולהדגיש כי לא הוכח בפנינו ואף לא נטען כי כתוצאה ממעורבותו של הנאשם כאמור ניתנו לבעל המוסך אישורים שלגופו של ענין לא היו צריכים להינתן."

ד. החווה האישי עליו חתום הנאשם מאז נובמבר 1994 קובע תקופת אכשרה של 4 שנים בטרם יהיה זכאי להינות מהיתרונות שבו לעניין הגימלה. פרישתו של הנאשם ביום 1.7.97, במסגרת הסדר הטיעון, קטעה את תקופת האכשרה הזאת בעודה באיבה ותגרום לו ודאי נזק כלכלי עתידי קבוע שיתבטא בגימלה מוקטנת, ואין להתעלם מכך כשבאים לשקול את אמצעי המשמעת שיש להטיל על הנאשם, כשם שאין להתעלם משרותו הממושך והמסור.

ה. הואיל ומצאנו כי השיקולים המונחים בבסיס העיסקה שנערכה עם הנאשם הם שיקולים ראויים, נכונים ומאוזנים ושהטיפול בפרישתו של הנאשם, בתחולה מיום 1.7.97 כאמור נמצא כבר בעיצומו, לאחר שהנאשם הודיע על פרישתו, כפי שהתחייב, החלטנו לקבל את עיסקת הטיעון כפי שהובאה בפנינו ולהטיל עליו את אמצעי המשמעת הבאים:

א. נזיפה;

ב. הפקעת סכום כספי של 15,000 ש"ח באופן שהותווה ע"י הצדדים לתיק דהיינו: הפקעת משכורת קובעת אחת ממשכורתו הקרובה של הנאשם, והיתרה, שהיא הפרש שבין ה-15000 שקל הנ"ל לבין המשכורת הקובעת שהופקעה, תקוּזו ממשכורתו הבאה.

תאריך פסה"ד: 24.7.1997 בתיק בד"מ / 64/97

נח/48. עובד משרד החקלאות - זירוז טיפול לתושב שטחים תמורת טובות הנאה

בפני: עו"ד ש. פרנקל - יו"ר;

גב' ר. בר יוסף - חבר(ה);

מר א. פלג - חבר;

תובעת(ת): עו"ד י. מזרחי, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד איתן יוגב

1. הנאשם יליד 1959, משמש במשרד החקלאות כרכז בכיר תכנון, בדרגה 10 בדירוג המהנדסים, בשירות המדינה משנת 1984. בתובענה שהוגשה נגדו נטען כי בתאריכים שאינם ידועים לתביעה, במרוצת 1992 הוא סייע לתושב רצועת עזה לקצר את ההמתנה לקבלת אישורי עבודה בישראל, ע"י שניצל את קשריו עם העובד הישראלי שהיה מופקד על מתן האישורים הללו, וזאת תמורת טובות הנאה שקיבל מתושב הרצועה בדמות פירות וירקות או שרותי הובלה ללא תשלום.

2. בעקבות הודאתו הרשיעו בית הדין בהפרת המשמעת ובהתנהגות בלתי הולמת ובלתי הוגנת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(1) (2) (3) (4) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג.

3. בית הדין למשמעת אימץ את העונש שהציעו לו הצדדים לתיק והטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת של:

א. נזיפה חמורה;

ב. הפקעת משכורת חודשית אחת ב"6 תשלומים שווים ורצופים;

ג. הורדה בדרגה למשך 6 חודשים, החל מחודש אוגוסט 1997;

תאריך פסה"ד: 27.7.1997 בתיק בד"מ/36/96

נח/49. עובד בכיר במשרד הפנים שכרטיס הנוכחות שלו הוחתם ע"י
עובדים אחרים

בפני: עו"ד יעקב לוי - יו"ר;

גב' רות בר יוסף - חבר(ה);

מר אסף מנצורי - חבר;

תובע(ת): עו"ד ג'פרי ונדל, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד עופר שחל

1. הנאשם, עובד ותיק באחת הלשכות של מינהל האוכלוסין במשרד הפנים, הועמד לדין משמעתי על כך שבמרוצת השנים 1992 - 1993, בתאריכים שאינם ידועים לתביעה היה שותף לקנוניה, עם עובדות שסרו למרותו, לפיה הן החתימו, לעיתים, את כרטיס העבודה שלו, בבואן לעבודה ובצאתן ממנה, בהיקף של 211 (מאתיים ואחת עשרה) שעות עבודה, ועל כך שעבד עבודה פרטית ללא היתר.

2. במסגרת עיסקת טיעון שערכה התביעה, על דעת המשרד, עם הנאשם הוא הודה בעובדות ובאישומים שבתובענה שהוגשה נגדו והורשע ע"י ביה"ד בהפרת המשמעת ובהתנהגות שאינה הולמת ואינה הוגנת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2) (3) ו-4 לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963.

3. ביה"ד שראה בחומרה רבה את העבירות שביצע הנאשם הטיל עליו את אמצעי המשמעת המוסכמים כדלהלן:

א. נזיפה חמורה;

ב. הפקעת משכורת שלמה בשישה תשלומים;

ג. הורדה בשתי דרגות לשנתיים;

ד. קיוזו (החזר) שכר של 211 שעות עבודה משכרו של הנאשם, אותן לא עבד ושהוחתמו לו ע"י העובדות כנ"ל;

4. ראוי לציין כי ביה"ד שלא הורה על העברתו של הנאשם למקום עבודה אחר במסגרת אמצעי המשמעת שהטיל על הנאשם, המליץ למשרד לעשות כן.

תאריך פסה"ד: 5.8.1997 בתיק בד"מ 50/97

נח/50. עובדת רשות שדות תעופה - גניבה מקופת הרשות וזיוף מסמכים
בכוונה לרמות

בפני: עו"ד א. גולדברגר - אב"ד - יו"ר;

מר א. אשל - חבר(ה);

מר ש. יאיר - חבר;

תובעת(ת): עו"ד י. מזרחי, ב"כ נציבות שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד נ. פנקס

1. הנאשמת, ילידת 1960, מועסקת ברשות שדות תעופה כפקידת חשבונות תקבולים, בדרגה 20 בדירוג התעופתי. היא עובדת ברשות משנת 1979 והושעתה מהעבודה ב-27.2.94, בסמוך לתחילת החקירה בעניינה.

2. ב-29.10.97, בת.פ. 231/95 של בית המשפט המחוזי בתל אביב הורשעה הנאשמת בביצוע עבירות של: גניבה בידי עובד ציבור-לפי סעיף 390 לחוק העונשין-תשל"ז-1977, וזיוף בכוונה לרמות - לפי סעיף 418 לחוק העונשין, הנ"ל, ונגזר עליה עונש של: שלוש שנות מאסר בפועל, ושנה וחצי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים. מדובר בכך שבמשך כ-6 שנים גנבה הנאשמת, מהקופה עליה היתה מופקדת, תוך זיוף המסמכים הרלוונטיים, סכום של כ-473.000 (ארבע מאות שבעים ושלושה אלף) שקלים, לדבריה כדי לספק את צורכי בעלה בסמים.

3. בעקבות הרשעתה כנ"ל היא הועמדה לדין משמעתי והורשעה על ידי ביה"ד בביצוע עבירות שיש עימן קלון, לפי סעיף 17(6) לחוק שירות המדינה (משמעת) התשכ"ג-1963. על פי בקשתה של הסניגורית הוגש לביה"ד תסקיר קצינת מבחן בעניינה.

4. בטיעונו לעונש אמר התובע כי לא מדובר במעידה חד פעמית, אלא בשרשרת ארוכה ומתוכננת של גניבות וזיופים, ולא יעלה כלל על הדעת שהנאשמת תשוב לעבודתה ברשות. הוא היפנה למספר פסקי דין שהחשובים שבהם הם: נא/4, נב/10 ונה/6 וביקש להטיל עליה את אמצעי המשמעת של: פיטורין לאלתר, ללא פיצויי פיטורין, ופסילה לשירות המדינה ולרשות שדות התעופה לצמיתות.

5. נציג המשרד הדגיש אף הוא את חומרת העבירות בהן הורשעה הנאשמת והצטרף לעמדת התביעה באשר לאמצעי המשמעת.

6. בתחילת דבריה הודיעה הסניגורית כי הנאשמת אינה רוצה לחזור לעבודה ברשות שדות התעופה. היא ביקשה לקחת בחשבון כי ריצתה כבר עונש של מאסר שהוטל עליה ע"י ביהמ"ש המחוזי, וטענה כי בשיקולי הענישה יש לקחת בחשבון גם את נושא שיקומה של הנאשמת, המטופלת בשתי בנות, כדי שלא תיפול למעמסה על החברה ועל הקופה הציבורית, ועל כן ביקשה מבית הדין שיעניק לה את פיצויי הפיטורין, ולא יפסול אותה לעבודה.

7. ביה"ד פסק בעניינה כדלהלן:

"הנאשמת גנבה ממעבידתה, רשות שדות תעופה, נכון ליום הגשת כתב האישום, סכום מצטבר של כ-473.000 (ארבע מאות שבעים ושלושה אלף) שקלים. בערכים של היום זהו סכום של כ-800.000 (שמונה מאות אלף) שקלים, שככל הנראה לא ישובו לעולם לקופת הרשות. היא עשתה זאת לשיעורין ובמשך שנים, בשיטתיות ובתחכום רב, אגב זיוף המסמכים הנוגעים לעניין, כדי לטשטש את העקבות ולמנוע את גילוי הגניבות. במאמר מוסגר עלינו לציין כי אין זה מסיר כהוא זה את השאלה והתמיהה, כיצד לא התגלה הדבר,

ע"י גורמי הבקרה של הרשות, ומן הראוי שהנהלת הרשות תיתן דעתה על כך בהקדם, אם טרם עשתה זאת.

8. "המשותף לפסקי הדין אליהם היפנה אותנו התובע הוא שפוטרו בהם מהעבודה עובדים שהורשעו בעבירות דומות לאלה בהן הורשעה הנאשמת, ללא שקבלו פיצויי פיטורין ושנפסלו לשירות לצמיתות. העבירות בהן הורשעה הנאשמת שלפנינו חמורות מאלה שאוזכרו בפסקי הדין הנ"ל, כשם שעונש המאסר שהוטל עליה היה ארוך יותר באופן משמעותי."

9. "הקשבנו בקשר רב לדבריה של הסניגורית וקראנו את התסקיר שהוגש לנו ואנו מודעים היטב לנסיבותיה האומללות של הנאשמת, שנשלטה לדבריה ע"י בעלה המכור לסמים. יחד עם זאת קשה לנו להשתחרר מהרושם שאילו היתה פונה לעזרת המשטרה ורשות שדות התעופה, במקום לגנוב מהקופה עליה היתה מופקדת והיתה מפגינה בהתמודדות עם בעלה המסומם אותה מידה של נחישות ואומץ לב שגילתה במעשי הגניבה לא היתה מתדרדרת כפי שהתדרדרה."

10. "יפים בהקשר שלפנינו דברי בית המשפט העליון בע"פ 234/77 - פ"ד לב בע' 38 (בפרשת - ידלין) שאמר: "דמותו של האדם העומד לדין וסבלו מן הראוי שלא יעלמו לעולם מעיניה של הערכאה השיפוטית הדנה במשפט. אולם ככל שעולה חומרתו של המעשה, כך נסוגה מידת הרחמים מפני מידת הדין". מקרה הגניבות שלפנינו הוא אחד מהקשים ביותר שהובאו אי פעם בפני בית דין זה, וצר לנו לדאבוננו שהנאשמת כה הרחיקה לכת בדרכה הנלווה עד שלמרות נסיבותיה הקשות, ונטיית הלב, קצרה ידינו מלהושיע, מבלי שנימצא מועלים בתפקידנו."

11. "בנסיבות אלה החלטנו להטיל על הנאשמת את אמצעי המשמעת הבאים:

א. פיטורין לאלתר אגב שלילת פיצויי הפיטורין.

ב. פסילה לצמיתות לעבודה בשירות המדינה וברשות שדות התעופה."

תאריך פסה"ד: 10.8.1997 בתיק בד"מ / 34/96